

Στο έλεος του Καλλικράτη και η Σκαμιά

Δύο χρόνια σχεδόν έχουν περάσει από την διοικητική μεταρρύθμιση της χώρας και την εφαρμογή του περιβόητου Καλλικράτη. Δύο σχεδόν χρόνια και από την λειτουργία του υπερδιευρυμένου Δήμου Λέσβου με ορατή πλέον την πλήρη εγκατάλειψη της υπαίθρου του νησιού μας και όλων σχεδόν των δημοτικών διαμερισμάτων, μεταξύ των οποίων και της Σκαμιάς.

Οι φωνές διαμαρτυρίας διαδέχονται η μια την άλλη, μιας και τα χωριά αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα, τα οποία διαρκώς συσσωρεύονται. Τα τοπικά συμβούλια αδυνατούν να δώσουν λύσεις, σχεδόν υπολείπονται, αφού δεν έχουν πάρει ούτε ένα ευρώ στα χέρια τους. Πολλά τοπικά συμβούλια «σηκώνουν ψηλά τα χέρια» και απειλούν είτε με δυναμικές κινητοποιήσεις είτε με παραιτήσεις από τα καθήκοντά τους.

Η ίδια κατάσταση επικρατεί και στο χωριό μας, τη Σκάλα και τη Σκαμιά. Τα προβλήματα πολλά: ύδρευση-αποχέτευση, καθαριότητα, αγροτική οδοποιία, κλπ κλπ. Αλήθεια, ελέγχονται τα ύδατα στις δεξαμενές; Προωθούνται οι μελέτες για την αποχέτευση, οι οποίες υποτίθεται ότι επί Καποδιστριακών Δήμων ήταν σε προτεραιότητα; Γίνονται έργα βελτίωσης ή επέκτασης της αγροτικής οδοποιίας; Η καθαριότητα στους δρό-

μους ή στις παραλίες τώρα που ξεκινά η τουριστική σεζόν σε ποιους έχει ανατεθεί; Δεν τολμά κανείς πια να μιλήσει, κανείς να διεκδικήσει. Οι πόρτες παντού κλειστές.

Από την άλλη τα δημοτικά τέλη στα ύψη. Οι κάτοικοι της Σκαμιάς, αλλά και όλων βεβαίως των δημοτικών ενότητων και διαμερισμάτων του νησιού μας, καλούνται να πληρώσουν πολλά περισσότερα απ' ό,τι ο δημότης της Γλυφάδας ή και άλλων μεγάλων δήμων της Ελλάδας! Υποτίθεται ότι τα τέλη αυτά είναι ανταποδοτικά. Αλήθεια σε τι υπάρχει ανταπόδοση; Στο δίκτυο της ύδρευσης ή στο δίκτυο της αποχέτευσης; Άραγε για πόσο ακόμα θα γίνεται ανεκτή αυτή η κατάσταση;

Δυστυχώς, με μεγάλη μας λύπη διαπιστώνουμε ότι οι ανησυχίες και οι φόβοι που είχαμε διατυπώσει για τον Καλλικράτη επιβεβαιώνονται. Η τοπική αυτοδιοίκηση, ένας θεσμός ζωτικής σημασίας για τον τόπο μας, αρχίζει να διαλύεται. Τα τοπικά συμβούλια έχουν αποδυναμωθεί πλήρως και ο ρόλος τους μάλλον διακοσμητικός θα μπορούσε να χαρακτηριστεί.

Αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης είναι η διάλυση του κοινωνικού ιστού των χωριών μας. Οι περισσότεροι άνθρωποι είναι απορροφημένοι από τα προσωπικά τους προβλήματα. Αδυνατούν ή ακόμα αδιαφορούν για τα προβλήματα της τοπικής κοινωνίας, για τα προβλήματα του συνόλου. Επικρατεί μια κατ' επίφαση αδιαφορία. Κυριαρχεί η μιζέρια και η παραίτηση.

Ευτυχώς, όμως, υπάρχουν οι Σύλλογοι, που με τις

μικρές τους δυνάμεις και δυνατότητες προσπαθούν. Χωρίς να το συνειδητοποιήσουμε αρκετές φορές κληθήκαμε να καλύψουμε ανάγκες, που θα όφειλε να καλύψει η τοπική αυτοδιοίκηση, αλλά αδυνατούσε λόγω της έλλειψης χρηματοδότησης.

Ωστόσο, δεν αξίζουν τα χωριά μας αυτή την τύχη, να βρίσκονται παρατημένα στο έλεος του Καλλικράτη, στο έλεος της τοπικής αυτοδιοίκησης και στο έλεος της οικονομικής κρίσης. Δεν μας αξίζει η αδιαφορία και η εγκατάλειψη. Κι επιτέλους πρέπει όλοι να αναλάβουμε τις ευθύνες μας, για ό,τι πράξαμε ή για ό,τι δεν πράξαμε! Κι απ' το δικό του μετερίζι ο καθένας μας, αλλά και όλοι μαζί, να βάλουμε φρένο σ' αυτή την κατρακύλα, που δεν μοιάζει να χει τελειωμό.

Το «ύστατο χαίρε» στον αγαπημένο μας Τάκη

Στις 24 Μαρτίου του 2012, ο Σύλλογός μας έχασε έναν δικό του άνθρωπο. Η καρδιά του Τάκη Στυλιανού έπαψε να χτυπά, σε ηλικία 63 ετών, στο νοσοκομείο Ευαγγελισμός ύστερα από μια δύσκολη και πολύωρη εγχείριση.

Ο Σύλλογός μας έχασε τον άνθρωπο εκείνο, που από το 1978, χρονολογία που ιδρύθηκε ο Σύλλογός μας μέχρι τις 15/02/2012, τελευταία ημέρα που ήταν παρών σε προγραμματισμένη συνεδρίαση του Δ. Σ., δεν έλειψε ούτε μια στιγμή από τη σύνθεση όλων των Διοικητικών Συμβουλίων υπηρετώντας είτε από τη θέση του Προέδρου είτε του μέλους. Δεν έλειψε ούτε από τις λύπες ούτε από τις χαρές της τριαντάχρονης και πλέον πορείας μας. Μάλιστα στις δύσκολες στιγμές του Συλλόγου η συμβολή του στάθηκε καθοριστική, ώστε να ξεπεραστούν οι κάθε είδους δυσκολίες με τις λιγότερες δυνατές απώλειες.

Η συγκίνηση για την απώλεια του Τάκη υπήρξε μεγάλη. Πολλοί φίλοι του, συντετριμμένοι κι αυτοί, μας πλησίασαν και θέλησαν να μοιραστούν κάποιες στιγμές που έζησαν μαζί του και αναδεικνύουν το ήθος και σκιαγραφούν την προσωπικότητά του. Για τον λόγο αυτόν το παρόν ένθετο της εφημερίδας μας εκ των πραγμάτων είναι αφιερωμένο στη μνήμη του αγαπημένου μας Τάκη.

Εμείς ως Σύλλογος πρέπει και οφείλουμε να υπογραμμίσουμε ότι ο εκλιπών συνέβαλε τα μέγιστα τόσο στη διαμόρφωση όσο και στην υλοποίηση του συλλογικού ιδεώδους. Κι αυτό οφείλουμε να το σεβαστούμε ως ελάχιστο φόρο τιμής στη μνήμη του.

Κοινωνικά

Γεννήσεις

– Η Τούλα Γιγιντή και ο Στρατής Παπάζογλου απέκτησαν αγοράκι.

– Η Ταξιαρχούλα Κομνηνού και ο Βασίλης Ιντζές απέκτησαν αγοράκι.

– Η Μερόπη Βασιλείου και ο Αλέξης Βέλιος απέκτησαν αγοράκι.

Na τους ζήσουν!

Βαπτίσεις

– Η Μαρία Ελευθεριάδη και ο Ιάσωνας Τζεβελέκος βάπτισαν το κοριτσάκι τους.

– Η Μίνα Κατραντζή και ο

Μάρκος Κονιτόπουλος βάπτισαν το κοριτσάκι τους.

– Ο Κων/νος Γιαννής και η Μαρία βάπτισαν το κοριτσάκι τους.

Na τους ζήσουν!

Πένθη

Στις οικογένειες των: Τάκη Στυλιανού, Αφρούλας Γρηγορίου, Βασίλη Μαδυτιανού, Παναγιώτη Αγκαζαριάν, Θεοδώρας Παρασκευά, Μαρίας Τσοβανέλλη, Ελένης Κοτζιά και Ευστρατίας Κουτζαμάνη που απεβίωσαν πρόσφατα εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.

Ευχαριστήριο

Απευθύνουμε τις πιο θερμές μας ευχαριστίες για τη συμμετοχή και συμπαράσταση με οποιοδήποτε τρόπο όλων των συγγενών, φίλων, γνωστών, χωριανών και απανταχού συγχωριανών μας στο βαρύ πένθος μας από τον απρόσμενο θάνατο της αγαπημένης μας συζύγου, μητέρας, γιαγιάς, αδελφής και θείας μας, Αφροδίτης (Αφρούλας) Γρηγορίου,.

Οι οικογένειες: Μαρίας Γρηγορίου, Πολυξένης Καπετάνιου, Κωνσταντίνου Σαράντου

Προσφορές στο Σύλλογό μας (Παναγιά η Γοργόνα)

Ανώνυμος (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	2600€
Ελένη Πιντέρη-Γκραικιώτη (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού και Αφρούλας Γρηγορίου)	50€
Οικογένεια Σταμάτη Τσάκου (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού και Αφρούλας Γρηγορίου)	50€
Στρατής Κούκος (εις μνήμη του πολυαγαπημένου μου φίλου Τάκη Στυλιανού)	100€
Τούλα Πλατογιάννη (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	50€
Μάρω Ζαφειρίου Λιόση (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	50€
Ευδοξία Κουντουρέλλη (εις μνήμη των γονέων μου Κώστα και Ευαγγελίας και του συζύγου μου)	100€
Αλέκος Πατσης (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	50€
Ρούλα Τσοκάκου (Φαρμακείο Μανταμάδου)	50€
Οικογένεια Ευρυδίκης Πλατογιάννη (εις μνήμη της αγαπημένης μας ανιψιάς και ξαδέλφης Αφροδίτης Γρηγορίου)	50€
Κώστας Σαράντου (εις μνήμη του φίλου μου Τάκη Στυλιανού)	50€
Οικογένεια Θεμιστοκλή και Ελισάβετ Μανιού (εις μνήμη της συμπεθέρας μου Αφροδίτης (Αφρούλας) Γρηγορίου)	50€
Ελένη Κατραντζή (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού, Αφρούλας Γρηγορίου, Θεοδώρας Παρασκευά)	50€
Μαρία Μαντουβάλου (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	50€
Ευανθία Αναγνωσταρά (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	50€
Μάρω Ζαφειρίου Λιόση (εις μνήμη Θεοδώρας Παρασκευά, Αφρούλας Γρηγορίου, Παναγιώτη Αγκαζαριάν)	50€
Νίκη Αντωνίου (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	50€
Τούλα Πλατογιάννη (εις μνήμη Αφρούλας Γρηγορίου)	50€
Τούλα Πλατογιάννη (εις μνήμη Παναγιώτη Αγκαζαριάν)	50€
Στράτος Κυπαρίσσης (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού και Αφρούλας Γρηγορίου)	150€
Νίκος Λιαμής (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού, Αφρούλας Γρηγορίου και Ελένης Κοτζιά)	50€
Καίτη Ελευθεριάδη-Δεσαλέρμου (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	50€
Καίτη Ελευθεριάδη-Δεσαλέρμου (εις μνήμη Αφρούλας Γρηγορίου)	50€
Μαργαρίτα Σαρίνα	20€
Φίλος του Τάκη Στυλιανού (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	200€
Φίλοι του Συλλόγου μας (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	50€
Αυγουστίδης Νίκος (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	50€
Μαρίτσα Καπερώνη (εις μνήμη του αδελφού μου Βασίλη Μαδυτιανού)	50€
Γεώργιος Πιντέρης (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	50€
Θέλη και Μαρία Χ. Βογιατζή (Μανταμάδος)	50€
εις μνήμη Καλλιόπης Παπακηρύκου	50€
Σταυρίτσα Λιαπούρη	50€
Καραδημητρίου Κώστας	30€

Ενισχύσεις για το τέμπλο της Σωτήρας

Γιώργος Μείμαριδης (εις μνήμη Αφρούλας Γρηγορίου) (Καναδά) 100\$

Προσφορές στην Αγία Φωτεινή

(όπως μας ενημερώνει η εκκλησιαστική επιτροπή)

Ευδοξία Κουντουρέλλη (εις μνήμη των γονέων μου Κώστα και Ευαγγελίας και του συζύγου μου)	50€
Οικογένεια Θεμιστοκλή και Ελισάβετ Μανιού (εις μνήμη της συμπεθέρας μας Αφροδίτης Γρηγορίου)	50€

Νέα από τους φορείς του τόπου μας

Σύλλογος Γυναικών Σκαμιάς

«Η Αγία Φωτεινή»

✓ Στις 8 Μαρτίου, ημέρα της Γυναίκας, ο Σύλλογος Γυναικών διοργάνωσε βραδινή έξοδο σε ταβέρνα στη Φιλία για τη διασκέδαση των μελών του. Η Πρόεδρος του Συλλόγου διάβασε ομιλία σχετική με την ημέρα. Στα μέλη μας μοιράστηκαν γαρύφαλλα, προσφορά της Ιουλίας Καραγεωργίου και της Μαρίας Τσάκου. Η μετακίνηση έγινε με λεωφορείο και το κόστος μεταφοράς των μελών ανέλαβε ο Σύλλογός μας.

Στις 27 Μαΐου ανταποκρινόμενοι σε πρόσκληση από τον Πρόεδρο του Συλλόγου Εθελοντικής Αιμοδοσίας και τον Πρόεδρο του Επιμελητηρίου παρευρεθήκαμε σε εκδήλωση αφιερωμένη στους εθελοντές αιμοδότες. Εκεί παραλάβαμε τιμητική διάκριση, για την τράπεζα αίματος, που διατηρούμε. Η Πέμπτη 19 Ιουλίου στο Αγροτικό Ιατρείο του χωριού μας. Η παρουσία όλων μας κρίνεται απαραίτητη.

Στις 23 Ιουνίου, όπως έχουμε καθιερώσει τα τελευταία χρόνια, έγινε η αναβίωση του εθίμου του Κλήδονα. Στο τρίσρατο της Άσπας μαζεύτηκε αρκετός κόσμος, για να ακούσει τα δίστιχα από τη Φωτεινή Μαδυτιανού και τη Ζωή Σταμπούλη. Προηγούμενως η Φωτεινή Μαδυτιανού διάβασε κάποια λαογραφικά στοιχεία για τη σημασία του εθίμου αυτού. Στο τέλος κέρασαμε μελομακάρονα, πρόσφορα της Λίτσας Λιαπούρη και Μαρίας Τσάκου.

Το Λαογραφικό Μουσείο- Αίθουσα Μυριβήλη λειτουργεί πλέον με το καθιερωμένο θερινό ωράριο σύμφωνα με το ακόλουθο πρόγραμμα:

Τρίτη, Πέμπτη, Σάββατο: 10:00-13:00 & 18:00-20:00, Κυριακή: 11:00-13:00.

Προσφορές στο Σύλλογο

Ελένη Ψαραδέλλη (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	50 €
Στρατής & Μαρία Μαντούβαλου (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	50 €
Βάνα Φωκά (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	50 €
Οικογένεια Ιγνατίου Κυριάκου (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	50 €
Ευτυχία Κιουρελιώτη (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	20 €
Ελένη Τσαλίκη (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	20 €
Γιώργος & Γιάννα Σφακιανάκη (Κρήτη) στη μνήμη της Αφροδιτούλας, που λίγο την γνωρίσαμε αλλά πολύ την αγαπήσαμε	50 €
Ευανθία Αναγνωσταρά (εις μνήμη Αφροδίτης Γρηγορίου)	50 €
Ελένη Τσαλίκη (εις μνήμη Αφροδίτης Γρηγορίου και Θεοδώρας Παρασκευά)	20 €

Ανακοίνωση

Από το γραφείο του Αγροτικού Συνεταιρισμού Σκαμινέας- Λεπετύμνου ανακοινώνεται ότι όσοι παραγωγοί είναι δικαιούχοι επιδοτήσεων πρέπει να προσκομίσουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την ενεργοποίηση των ατομικών δικαιωμάτων της ενιαίας ενίσχυσης 2012 (επιδότηση λαδιού και στρεμματική ενίσχυση). Τα δικαιολογητικά αυτά είναι:

1. Αντίγραφο Ε9, στο οποίο να αναφέρονται τα κτήματα &
 2. Α. Μ. Κ. Α. (Αριθμός μητρώου κοινωνικής ασφάλισης).
- Περισσότερες πληροφορίες στο τηλ. 22530 55224.

Πωλητήριο

Πωλείται διαμέρισμα ισόγειο 59 τ.μ. (Ι. Δροσπούλου 126, Κυψέλη-Αθήνα). Πληροφορίες τηλ.: 6936724724 κ. Κυριάκος Ψωμάς.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗΣ

Εξυπηρέτηση όλο το 24ωρο
(σε όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό)

ΔΗΜΟΣ ΜΑΝΤΑΜΑΔΟΥ - ΤΗΛ. 22 53093 420
ΔΗΜΟΣ ΠΕΤΡΑΣ - ΤΗΛ. 22 530 42065
ΚΙΝ. 6977 393961 - 6972 012 389

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ- ΚΑΜΕΡΕΣ- ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΙ Αρετούλης Φώτης, τηλ: 694 2015907

Ευχαριστήριο

Η Μαίρη Κραντίνου ευχαριστεί θερμά όλους όσοι συνέβαλαν οικονομικά, προκειμένου να συγκεντρωθούν τα χρήματα για την αποπεράτωση των έργων εξωραϊσμού και συντήρησης του Αγίου Κωνσταντίνου.

Στη μνήμη της αγαπημένης μου μητέρας Αφροδίτης Γρηγορίου από τον Σύλλογο Εκπαιδευτικών του Γυμνασίου Γαζίου Ηρακλείου Κρήτης προσφέρονται τα κάτωθι ποσά:

-Σύλλογο Σκαμιωτών Αθήνας	50 €
-Σύλλογο Γυναικών Σκαμιάς	75 €
-Ι. Ν. Αγίας Φωτεινής	50 €

Προσφορές για τον Άγιο Κωνσταντίνο

(όπως μας ενημερώνει η Μαίρη Κραντίνου)

Χαρίκλεια Κατσαμπρόκου (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	20 €
Ελένη Τσεσμετζή (εις μνήμη του πατέρα της Νικολάου)	50 €
Αμαλία Τσεσμετζή (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού, Αφρούλας Γρηγορίου και Θεοδώρας Παρασκευά)	60 €
Μαίρη Κραντίνου (εις μνήμη Αφρούλας Γρηγορίου και Μαρίας Τσοβανέλλη)	50 €
Σοφία Δαμιανάκου (εις μνήμη Μαρίας Τσοβανέλλη)	40 €
Οικογένεια Μαρίας Ε. Κομνηνού (εις μνήμη Αφρούλας Γρηγορίου)	50 €
Οικογένεια Ελευθερίου Χαλικιώτη (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού, Αφρούλας Γρηγορίου και Θεοδώρας Παρασκευά)	60 €

Προσφορά στο Σύλλογο Γονέων & Κηδεμόνων του Δημοτικού Σχολείου

Φίλη του Συλλόγου (εις μνήμη Τάκη Στυλιανού)	50 €
--	------

Η ΓΩΝΙΑ ΜΑΣ

Τα νέα του ΛΕΠΕΤΥΜΝΟΥ και της ΑΡΓΕΝΟΥ

Γεννήσεις

– Ο Μιχάλης και η Μαρία Τσάκου Μπισκιτζή απέκτησαν κορίτσι.

– Ο Νίκος και η Ευστρατία Μουτάφη απέκτησαν αγόρι.

Na τους ζήσουν!

Βαπτίσεις

– Ο Γιώργος και η Ελένη Καλπάκη βάπτισαν το αγοράκι τους.

– Ο Παναγιώτης και η Ανθή Καραγιάννη βάπτισαν το αγοράκι τους.

Na τους ζήσουν!

Γάμος

– Παντρεύτηκαν ο Γαβριήλ Κλομιδιώτης και η Καλλιόπη Χατζηκωνσταντίνου.

Na ζήσουν ευτυχισμένοι!

Πένθη

Πρόσφατα απεβίωσαν: ο Δημήτρης Αγγελής, η Ευστρατία Κουτζαμάνη, ο Νόντας Αϊβαλιώτης, ο Γρηγόριος Κρούγιος και ο Μανώλης Αραγκουλε. Στις οικογένειές τους εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια.

Ευχαριστήριο

Η οικογένεια Χατζηκωνσταντίνου Παναγιώτη ευχαριστεί θερμά τον Σύλλογο Αιμοδοτών Αργένου, τον Πρόεδρο και το Δ. Σ. και την Ένωση Τελωνιακών Υπαλλήλων Αιμοδοτών Ηρακλείου Κρήτης για τις φιάλες αίματος που πρόσφεραν στη σύζυγό μου.

Σκαμιά

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

Ιδιοκτήτης:
Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΚΑΜΙΩΤΩΝ
ΛΕΣΒΟΥ

E-mail: skamia78@yahoo.gr

«ΠΑΝΑΓΙΑ Η ΓΟΡΓΟΝΑ»

Γραφεία: Ιθώμης 14,

Γκύζη Αθήνα Τ.Κ. 11475

Τηλ. 210 38.44.941

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

ΑΠΟ ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Εκδότης: (υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο)

Ευαγγέλου Γεώργιος

Δαρδανελίων 166 Ν. Σμύρνη

Τ.Κ. 171 23 Τηλ. 210 9359543

Συντακτική Επιτροπή

Όλα τα μέλη του Δ.Σ.

Συνδρομή ετήσια 5 €

Φωτοστοιχειοθεσία - Εκτύπωση

«Ν. ΖΩΡΖΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.»

Μεσολογίου 10 & Μάνης

Αθήνα - Τηλ. 210 33.01.600

Επισημάνσεις...

Επιμέλεια στήλης:
Γιώργος Ευαγγέλου, Κώστας Τσάκος

✓ Δειγματική διδασκαλία στο σχολείο του χωριού μας

Την Τετάρτη 4 Απριλίου 2102 διοργανώθηκε στο Δημοτικό Σχολείο μας δειγματική διδασκαλία στο μάθημα της ιστορίας από τον Σχολικό Σύμβουλο Δημήτρη Μπούμπα. Την παρακολούθησαν όλοι οι μαθητές και μαθήτριες του σχολείου και οι τρεις δασκάλες του. Σκοπός της διδασκαλίας ήταν η κατανόηση του νέου αναλυτικού προγράμματος σπουδών του μαθήματος, όπως αυτό παρουσιάζεται στο «Νέο Σχολείο», αλλά και η προετοιμασία για το νέο βιβλίο της Ιστορίας της Στ' Τάξης, το οποίο αναμένεται να ενταχθεί στο πρόγραμμα μαθημάτων απ' τον ερχόμενο Σεπτέμβριο. Συγκεκριμένα διδάχτηκε η νεότερη ελληνική εκπαιδευτική ιστορία και η εκπαιδευτική ιστορία της Σκαμιάς, με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων και των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση. Η πορεία διδασκαλίας στηρίχθηκε στη θεωρητική υποστήριξη, στην έρευνα των ιστορικών τεκμηρίων, στην εννοιολόγηση των ιστορικών όρων κλπ. Όσον αφορά τη μέθοδο διδασκαλίας χρησιμοποιήθηκε η μαθητοσυνεργατική με τη δημιουργία ομάδων εργασίας, τη χρήση φύλων εργασίας και την ανακοίνωση των συμπερασμάτων στην ομήγυρη από τους αρχηγούς των ομάδων.

✓ Πάσχα στη Σκαμιά και στη Σκάλα Σκαμιάς με τον π. Νικόδημο

Ιδιαίτερες στιγμές θρησκευτικής κατάνυξης ζήσαμε φέτος το Πάσχα οι κάτοικοι των ενοριών της Σκαμιάς και της Σκάλας Σκαμιάς.

Ως γνωστόν, στις ενορίες μας δεν υπάρχει μόνιμος ιερέας, και τα κενά καλύπτονται περιστασιακά από περιοδεύοντες κληρικούς της Ιεράς της Μητρόπολης Μηθύμνης. Έτσι οι δυο ναοί, της Αγίας Φωτεινής στη Σκαμιά και της Παναγιάς στη Σκάλα, πολλές φορές ακόμα και σε μεγάλες θρησκευτικές εορτές μένουν αλειτούργητοι εδώ και πάρα πολλά χρόνια.

Ωστόσο, φέτος το Πάσχα στις δυο ενορίες τελέστηκαν οι ακολουθίες της Μεγάλης Εβδομάδας από τον πανοσιολογιότατο πρωτοσύγκελλο της Ιεράς Μητροπόλεως Μηθύμνης Αρχιμ. π. Νικόδημο Κουτσαμπάση. Για πρώτη φορά ύστερα από πολλά χρόνια, οι κάτοικοι των δυο χωριών είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν με ιεροπρέπεια και κατάνυξη τις ακολουθίες αυτών των ημερών, μιας και ο π. Νικόδημος προσπάθησε να εξυπηρετήσει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο και τις δύο ενορίες τελώντας διπλές τις ακολουθίες, μια στη Σκαμιά και μια στη Σκάλα. Μετά από πολλά χρόνια οι ακολουθίες τελέστηκαν σχεδόν κανονικά, η περιφορά του Επιταφίου και στα δυο χωριά έγινε ολοκληρωμένη (κι όχι στις 5 το απόγευμα μέχρι την πλατεία για ένα πεντάλεπτο), η ακολουθία της Ανάστασης ξεκίνησε αργά το βράδυ (κι όχι νωρίς το απόγευμα). Μετά από πολλά χρόνια οι κάτοικοι των δυο χωριών δεν αισθάνθηκαν παραμελημένοι από τη Μητρόπολη.

Αντιθέτως, το φετινό Πάσχα για τη Σκάλα και τη Σκαμιά με έναν κατά πάντα άξιο ιερωμένο, τον π. Νικόδημο Κουτσαμπάση, με τον ταπεινό, μελιχίο και πράο χαρακτήρα του, ήταν πραγματικό Πάσχα.

Ως Σύλλογος είμαστε υποχρεωμένοι να ευχαριστήσουμε δημοσίως τον π. Νικόδημο για την υπομονή του, για την συνειδητή προσήλωσή του στην τέλεση των ιερατικών του καθηκόντων, αλλά και για την αγάπη με την οποία περιέβαλε και περιβάλλει τους κατοίκους της Σκαμιάς και της Σκάλας.

✓ Στις 13 Μαΐου ο εορτασμός της πολιούχου του χωριού μας Αγίας Φωτεινής

Μέσα στην καρδιά της άνοιξης στις 12 και 13 Μαΐου γιόρτασε μεγαλοπρεπώς το χωριό μας την πολιούχο του Αγία Φωτεινή. Το απόγευμα του Σαββάτου τελέστηκε ο Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός, στον οποίο προεξήρχε ο πανοσιολογιώτατος Αρχιμανδρίτης π. Νικόλαος Κουντουρέλλης και τον Θείο Λόγο κήρυξε ο πρωτοπρεσβύτερος π. Ευστράτιος Δήσσο. Ανήμερα της εορτής στη Θεία Λειτουργία χοροστάτησε ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μηθύμνης κ. Χρυσόστομος, ενώ ο πανοσιολογιώτατος πρωτοσύγκελλος π. Νικόδημος Κουτσαμπάσης κήρυξε τον Θείο Λόγο και μαζί με τον π. Ιωάννη συνόδευσαν την περιφορά της εικόνας στο χωριό μας. Το ψαλτήρι και τις δυο μέρες κόσμησαν οι καλλικέλαδοι ψάλτες, ο Προκόπης Πλωμαρίτης και ο Κώστας Ξενάκης.

✓ Στη Γερμανία μετανάστης ο Χάρης

Οι δύσκολες μέρες που ζούμε, ανάγκασαν ένα άξιο μέλος του Συλλόγου μας, τον μέχρι τώρα ταμιά μας, τον Χάρη Κυριάκου να αναζητήσει ένα καλύτερο μέλλον στη Γερμανία. Μετά από ώριμη σκέψη αποφάσισε να δοκιμάσει την τύχη του σε μια γνώριμη γι' αυτόν από το παρελθόν του χώρα.

Ο Χάρης τα τελευταία χρόνια συμμετείχε ενεργά στα Δ. Σ. του Συλλόγου μας. Κατά τη θητεία του επέδειξε ενδιαφέρον και ζήλο στα καθήκοντά του. Είναι απ' τους νέους ανθρώπους, απ' το νέο αίμα, που ανιδιοτελώς εργάστηκε για το Σύλλογο. Ανθρώπους σαν τον Χάρη έχουμε ανάγκη στο Σύλλογο. Ωστόσο, όσο κι αν μας λείπει, του ευχόμαστε κάθε τύχη, κάθε επιτυχία, γιατί πραγματικά το αξίζει. Χάρη, να είσαι καλά, να ξεπεράσεις γρήγορα τις όποιες δυσκολίες και οι ευχές σύσσωμου του Δ. Σ. θα συνοδεύουν.

Τότε που πέταξε ο Αητός του Λευτέρη Κανέλλη

Έλεγα να πάμε μια βόλτα στα χωριά μας, που γυροφέρνουν το Λεπέτυμνο. Έλεγα ν' αρχίσουμε από την Σκήψιν, που κακώς ονομάζεται Στύψη, απ' τα ορυχεία τάχα της στυπτηρίας, της στύψης, ενώ είναι αυτή αύτη η πανάρχαια αιολική Σκήψις, που απλά μετεπήδησε στο Λεπέτυμνο απ' την απέναντι Αιολίδα της Μικρασίας. Και για τη Βαυβώ θά 'λεγα και για τη Χαλκιώνη, και τη Γελώ και τ' άλλα μας τα χωριά με τις ορφικές ονομασίες. Για το Χάλικα, και τα Γέλια, και το Βαφειό, και τη Συκανίδα τη Σκαμνιά, και την Άργενο, με το αρχαίο και το σύγχρονο τ' όνομά της.

Αλλά μας άλλαξε την πορεία ο Γιώργης, που τον έφερε ζωντανό ο κύριος Ιορδάνης με το άρθρο του στον «Δημοκράτη» της Μυτιλήνης και στη «Σκαμιά», τη δική μας εφημερίδα. Γιατί ξανακούστηκε στο Σκοτεινό, και στη Φτερούντα, και στο Βόρδονα, και στους Πέντε Αγιούς, και στα γυμνά υψώματα του Αητού, γιατί ξανακούστηκε το πολυβόλο του Γιώργη. Στον Αητό που ξόδεψε την τελευταία του σφαίρα. Στον Αητό που τον πήρε.

Αλλά να πώς μου ερχόταν και μου ξαναρχότανε ο ήρωας των παιδικών μου χρόνων, ο Γιώργης ο Συμπριώνης.

Είμαι τριάντα χρονώ. Είναι νύχτα στις φυλακές της Αίγινας. Οι σύντροφοι στο θάλαμο, όλοι κοιμούνται. Εγώ είμαι ξάγρυπνος. Έξω χιονίζει. Το πεύκο ο Μπελογιάννης άσπρισε. Τόνη λεν' Μπελογιάννη τον ολόχλωρο πεύκο, γιατί τον φύτεψαν τη μέρα που εκτελέστηκε ο ήρωας. Και τώρα είναι ολόασπρος κι εγώ φεύγω και πάω κάτω

Ακούστε χωριανοί ...

απ' τον πλάτανο του Μανιάτη, στη ρεματιά που χωρίζει τα σκαμινιώτικα απ' του Χάλικα τα χωράφια. Κάθομαι δίπλα στη γούρνα της βρύσης και σουρουπώνει, και να σου στην έμπαση ένας διακαμός, ένας άνθρωπος, να περάσει να μην περάσει τον κάγκελα. Μα χάνεται, σβήνει σαν ίσκιος, σαν καρβουνόσκονη πέφτει. Τα μάτια μου θα το χουν. Σουρουπώνει –βλέπετε- κιάλας. Μα να που χαμοπετά ένα αλούτταιρο, ένα μεγάλο πουλί. Κοντά περνάει, μα δεν ακούγεται θρόισμα των φτερών. Αλλόκοτο πουλί, μα θα 'ναι αητός. Άλλο δεν μπορεί να 'ναι. Μα σβήνει κι αυτό κάτω απ' τις καρυδιές. Σαν ίσκιος. Σαν καρβουνόσκονη πάλι.

Εγώ –να πεις- είμαι άνθρωπος διαλεκτικός. Δεν περνάν τα παραμύθια σ' εμένα. Μαρξιστές μας είπαν εμάς. Πες μου όμως, πες μου εσύ, με τη διαλεκτική, με τη λογική σου, από πού πέρασε ο άνθρωπος; Αν γύριζε πίσω, θα τον έβλεπα στη γυμνή ανηφόρα. Μπροστά είναι ένα σύννεφο. Ένας θεόρατος βάτος. Ούτε χελιδόνι δεν τον περνά. Από πού πέρασε ο άνθρωπος; Ο αητός πάλι που χαμοπετούσε, θα πέρασε στο νησί μας απ' το Κας Νταγ. Περνάει πού και πού κανένας αητός, μα φεύγει γρήγορα πάλι, στην Ίδη την ομηρική στο Κας Νταγ.

Έξω πέφτει τούφες τούφες το χιόνι. Η χιονοθύελλα με πάει στον καφεéné μας. Είμαι δέκα χρονώ. Ξαφνικά, αυτοί που ρακόπιναν, απομένουνε σύζυλοι και κοιτάνε στα τζάμια. «Ο Γιώργης, ο Γιώργης!». Ένα μούρμουρο, ένας ψίθυρος γυροφέρνει και κλώθει το μαντάτο στον καφεéné. Και να που ανοίγει η πόρτα και μπαίνει ο Γιώργης.

Φορά έναν μολυβί μουσαμά, με τη χιονισμένη κουκούλα κατεβασμένη. Χαιρετά ντροπαλά τους χωριανούς και χαμογελά. Λέει και λίγα για τον αγώνα. Πίνει στο πόδι στο τζεζίκι τα ρακιά που τότε κερνούν.

Ένας ένας οι χωριανοί φεύγουν λαφροπατώντας στα σπίτια τους. Σε λίγο καταφθάνουν τα καλάθια με τις μυτζήθρες και τα τυριά. Στις δυο πλατείες του χωριού μας γυροφέρνουν οι αντάρτες. Με τι φόβο, με τι γλυκό χτυποκαρδί τις βλέπαμε τις άσπρες σκιές' μια να φαίνονται, μια να χάνονται στις χιονοφιβάδες. Γιατί όπως τώρα τούτα τα ρούχα τα λευκά που τα χορεύει η χιονοθύελλα στην φυλακή την απλώστρα, ξανακατέβηκαν οι αντάρτες τη νύχτα της Μεγάλης Παρασκευής και συνόδεψαν τον επιτάφιο με χαμηλά τις κάνες των όπλων. Εμείς έχουμε μάτια μόνο για τον Γιώργη. Για τον δικό μας τον Γιώργη.

Ήμουν τότε δέκα χρονώ. Τώρα είμαι τριάντα. Είμαι στη φυλακή και μαίνεται έξω η χιονοθύελλα. Ο Μπελογιάννης σαλεύει τους βαριούς και κάτασπρους κλώνους του. Και φεύγω πάλι στον πλάτανο του Μανιάτη. Τώρα είμαι εφτά χρονώ. Στο καλύτερι του μπάρμπα Νίκου του Καραγκουτή. Η θεία Μαρία μαγειρεύει κολοκυθολούουδα γεμιστά με μπλιγούρι για τον Κυριάκο, τον Θόδωρα, την Όλγα και για μένα. Μα το ξέρουμε μες πως μαγειρεύει και για τον Γιώργη, που νάτος ανεβαίνει απ' του Μανιάτη τον πλάτανο. Εκεί 'ναι το κατάνερο του, εκεί κρύβεται με το σάλτο που έκανε δεμένος και ξέφυγε των Μάυδων μεσ' απ' το φορτηγό στον ντερέ του Καλάμ. Τον έ-

πιασαν για τον σκοτωμό του γκεσταπίτη. Γιατί τότε μαχαίρωσε τον προδότη. Κάτω από τη μουριά του Μυριβήλη τον σκότωσε. «Εκείδαν έγινε ο χατάς. Στο καρεκλί που καθέσαι. Ο Τσαπικούνης, ό,τι παράγγειλε τον καφέ του. Τον ηύρηκε με το μαχαίρι ο Γιώργης» μου έλεγε ένας γεροσκαλιώτης αργότερα.

Τώρα είμαι τριανταπέντε χρονώ. Είμαι κρατούμενος στο ΕΑΤ-ΕΣΑ, για όσους τόχουνε ακουστά. Μέρες ολόκληρες είμαι όρθιος, γιατί μου κάνουνε –λέει- πλύση εγκεφάλου. Με τη συνεχή ορθοτασία αδειάζουν το αίμα απ' τον εγκέφαλο. Σου στραγγίζουν το μυαλό σου. Έτσι τα βράδια περιμένω να δω τις καμήλες να τρέχουν κάτω απ' τους φοίνικες, ανάμεσα στις πυραμίδες. Κοιτάω τον τοίχο σα να 'ναι ο θόνη και περιμένω. Δε μπορώ να καταλάβω πώς μου ρίχνουνε σλάιτς, μέχρι που βλέπω την εικόνα να πέφτει και να ξανάρχεται. Την άλλη μέρα, τους έσπασα με το κεφάλι τα τζάμια. Αυτοί βέβαια με κάνανε «ίσασαμε δυο άλογα απ' το ξύλο». Θέλανε και καλά να μου πάρουν την κοφτερή παραφέλα απ' το σπασμένο παράθυρο που κρατούσα, γιατί νόμιζα πως είχα στο χέρι μου το μαχαίρι του Γιώργη. Ήμουν –λέει- στη Σκάλα, κάτω απ' του Μυριβήλη τη μουριά και βαστούσα το μαχαίρι του Γιώργη.

Τώρα είμαι εβδομήντα πέντε χρονώ. Είμαι πάλι στον πλάτανο του Μανιάτη και ξέρω ποιος θέλει να περάσει τον κάγκελα. Ξέρω και τι πουλί είναι αυτός ο αητός, που δεν πέρασε στο νησί μας απ' το Κας Νταγ, μόνο ήρθε απ' τον Αητό, που έπεσε ο Γιώργης. Είμαι πάλι στον πλάτανο του Μανιάτη και περιμένω να βγει τώρα που θα σουρουπώσει ο Γιώργης.

ΟΙ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΓΡΑΦΟΥΝ

Μια ιστορία, τρεις αφηγήσεις της Καίτης Ιατροπούλου-Χαϊδεμενάκη

Αφηγείται η Ελένη

«Εγώ πατέρα δεν γνώρισα. Πέθανε, όταν ήμουν ακόμα στην κοιλιά της μάνας μου. Απ' την παλιαρρώστια...

Ήταν όμως ένας ομορφάντρας, καλόκαρδος και χωρατα-

τζής. Έτσι μου τον περιέγραφε η γιαγιά μου. Κι εγώ είχα φτιάξει με την φαντασία μου έναν πατέρα ψηλό, όμορφο, γελαστό, που με έκλεινε στην αγκαλιά του και με γέμιζε φιλία. Τον ονειρευόμουν να με βάζει στα γόνατά του και να μου λέει ιστορίες, να με πειράζει και να με γαργαλάει. Αυτά δηλαδή που μου στέρησε η μάνα μου, ονειρευόμουν να μου τα προσφέρει ο πεθαμένος μου πατέρας. Γιατί, είναι αλήθεια, ότι η μάνα μου μου στέρησε ό,τι έχει ανάγκη ένα παιδί, για να μεγαλώσει χαρούμενο και ευτυχισμένο.

Μέχρι τα οχτώ μου ποτέ δε μ' αγκάλιασε, δε με φίλησε, δε μου γλυκομίλησε. Τη θυμάμαι πάντα θυμωμένη, αγέλαστη, στυφή, να με μαλώνει με το παραμικρό. Με τίποτα δεν την ευχαριστούσα, αν και η κακομοίρα προσπαθούσα πολύ. Ευτυχώς, είχα το μπάμπια μου το Σαράντο, τον αδελφό της μάνας μου και τη θεία Φανή, μια ξαδέλφη της, που με κανάκευαν και μου έκαναν τα χατίρια.

Έτσι μεγάλωσα, μισερά και κακομοίρικα σ' ένα σπίτι που έμοιαζε με νεκροταφείο. Άδειο από βάζα με λουλούδια, από κεντήματα και τραντέδες, από φωτογραφίες, κάδρα και καθρέφτες. Ακόμα και η αυλή μας δεν είχε ούτε μια γλάστρα, ούτε ένα λουλουδάκι. Μόνο πέτρινες πλάκες και παρτέρια γεμάτα ασβεστωμένα τούβλα.

Μια φορά που τόλμησα να φέρω μια γλάστρα με βασιλικό στο σπίτι παρ' ολίγο να μου τη φέρει στο κεφάλι. Αγρίεψε, φώναξε και στο τέλος πέταξε τη γλάστρα με τον βασιλικό στα σκουπίδια. Νομίζω ότι εκείνη τη μέρα ένιωσα μίσος για τη μάνα, που μου στέρησε τα πάντα. Όλη μέρα έκλαιγα κρυμμένη κάτω από ένα τραπέζι και δε βγήκα από κει ούτε για να φάω το μεσημέρι.

Ευτυχώς το απόγευμα ήρθε η θεία Φανή, που την αγαπούσα πολύ και της έλεγα όλα μου τα παράπονα και τα μυστικά.

Χώθηκα στην αγκαλιά της και μυξοκλαίγοντας της διηγή-

θηκα τι είχε συμβεί.

«Η μαμά μου δεν με αγαπάει, γι' αυτό κι εγώ δεν την αγαπώ» της είπα στο τέλος.

Όση ώρα μιλούσα με άκουγε σκεπτική. Στη τελευταία μου όμως φράση μ' έπιασε απ' τους ώμους, με κοίταξε στα μάτια και μου είπε:

«Όχι, παιδί μου, η μαμά σου σ' αγαπάει, αλλά έχει κι αυτή το βάσανό της κι εμείς πρέπει να τη βοηθήσουμε να το ξεπεράσει. Να δεις αύριο τι θα κάνουμε. Θα φέρω δυο σποράκια νυχτολουλουδιάς και θα τα φυτέψουμε ανάμεσα σε δυο τούβλα. Δεν θα της πούμε όμως τίποτα. Αυτό θα είναι το μυστικό μας».

Αμέσως ηρέμησα. Απ' τη μια η θεία Φανή, που την εμπιστευόμουν σε ό,τι κι αν έλεγε, με διαβεβαίωνε ότι η μαμά μου με αγαπάει και απ' την άλλη θα είχα ένα μυστικό που το μοιραζόμουν μαζί της. Ένα μυστικό που θα βοηθούσε τη μαμά μου να γίνει καλά.

Πράγματι, την άλλη μέρα ήρθε η θεία Φανή με δυο σποράκια νυχτολουλουδιάς. Μου έκλεισε συνωμοτικά το μάτι κι εγώ την ακολούθησα στην αυλή. Μ' ένα λεπτό ξυλαράκι έσκαψε το χώμα που υπήρχε ανάμεσα σε δυο τούβλα κι εκεί τα φύτεψε. Τους ρίξαμε κι ένα ποτήρι νερό. Κάθε μέρα, πρωί-βράδυ τα πότιζα και περίμενα με αγωνία να δω αν θα φυτρώσει το λουλουδάκι.

Στ' αλήθεια, σε λίγες μέρες έσκασαν τα πρώτα φυλλαράκια. Η χαρά μου ήταν απεριόριστη αλλά μ' έπιασε και μια μεγάλη αγωνία μήπως το ανακαλύψει η μάνα μου και το ξεριζώσει. Ευτυχώς, όμως, ήταν γραφτό να ζήσει. Τη μέρα που το ανακάλυψε η μάνα μου έτυχε να είναι στο σπίτι η θεία Φανή. Στο τσακ της άρπαξε το χέρι η θεία Φανή, που ήταν έτοιμο να το ξεριζώσει.

«Άστο, χριστιανή μου, να μεγαλώσει λίγο, να δούμε τι είναι τούτο το χορταράκι που φύτρωσε μόνο του. Δώσ' του μια ευκαιρία να βλαστήσει».

Γύρισε και με κοίταξε. Είδε την αγωνία και τη παράκληση στα μάτια μου. Λίγο η ματιά μου, λίγο τα λόγια της θείας Φανής πείστηκε να το αφήσει ήσυχο.

Σε λίγες μέρες η νυχτολουλουδιά πέταξε τα πρώτα της λουλουδάκια, που κάθε σούρουπο άνοιγαν και γέμιζαν την αυλή μας με το λεπτό τους άρωμα. Κι έγινε το θαύμα. Η μαμά μου όχι μόνο δεν το ξεριζώσε, αλλά άρχισε να το ποτίζει και να το φροντίζει. Και το σπουδαιότερο, ηρέμησε κι άρχισε να χαμογελάει. Φαίνεται ότι κάτι ξύπνησε μέσα της. Σε λίγες μέρες τα τούβλα ξηλώθηκαν, τα παρτέρια γέμισαν λουλούδια και μια μεγάλη γλάστρα με βασιλικό πήρε τη θέση της πάνω στο τραπέζι της αυλής. Κι η χαρά γύρισε στο σπίτι μας...».

Αφηγείται η Φανή

«Εγώ ποτέ δεν παντρεύτηκα. Φιλάσθην σ' όλη μου τη ζωή, μ' ένα χρόνιο άσθμα να με βασανίζει από μικρή. Έμεινα ανύπαντρη και φυσικά δεν έγινα μάνα. Τα παιδιά τα λάτρευα και, καθώς δεν απόκτησα ποτέ δικά μου, αγάπησα τα παιδιά των συγγενών μου. Και τα παιδιά όμως μ' αγαπούσαν και μ' εμπιστεύονταν. Ήμουν η αγαπημένη τους θεία Φανή.

Η Ελένη ήταν το ορφανό της ξαδέλφης μου της Μαρίας. Τον πατέρα της δεν πρόλαβε να τον γνωρίσει, γιατί πέθανε, όταν αυτή ήταν ακόμα στην κοιλιά της μάνας της. Αυτή τη μικρή την αγαπούσα περισσότερο απ' όλα τ' άλλα ανίψια μου, γιατί δε στερήθηκε μόνο τον πατέρα της αλλά και τη μάνα της. Βυθισμένη στο πένθος της και στον πόνο της, είχε εγκαταλείψει το παιδί της να μεγαλώνει μακριά από την αγκαλιά της και την αγάπη της.

Σχεδόν κάθε μέρα πήγαινα στο σπίτι της ξαδέλφης μου, όχι σαν επισκέπτρια αλλά σαν μέλος της οικογένειάς της. Τη βοηθούσα στις δουλειές του σπιτιού, της έκανα τα ψώνια, την παρηγορούσα, την συμβούλευα. Περισσότερο όμως και για χάρη της Ελενίτσας βρισκόμουν συνείσχετα κοντά τους. Έπαιζα μαζί της, της μάθαινα τραγουδάκια,

της έλεγα ιστορίες και παραμύθια, την πήγαινα βόλτα, την έπαιρνα στην αγκαλιά μου και τη νανούριζα. Της πρόσφερα όσα προσφέρει μια μάνα στο παιδί της. Έτσι άλλωστε την ένωθα σαν παιδί μου. Σαν το παιδί που δεν απόκτησα ποτέ.

Στεναχωριόμουν όμως, που η ξαδέλφη μου δεν ασχολιόταν μαζί της. Μπορεί εγώ να της πρόσφερα άπειρη αγάπη. Όμως, καταλάβαινα ότι το παιδί πονούσε για την αδιαφορία της μάνας του. Αμέτρητες φορές μάλωσα την Μαρία γι' αυτήν της την αδιαφορία. Χαμένα λόγια! Είχε βυθιστεί τόσο στη θλίψη της, που δεν έβλεπε, δεν άκουγε, δεν ένιωθε τίποτα. Όλα της ήταν αδιάφορα, μέχρι που μια μέρα, πηγαίνοντας στο σπίτι τους, βρήκα τη μικρή Ελένη να κλαίει απαρηγόρητα. Την πήρα στην αγκαλιά μου, την κανάκεψα κι αφού την ηρέμησα, τη ρώτησα γιατί κλαίει. Μου είπε ότι η μάνα της πέταξε στα σκουπίδια μια γλάστρα με βασιλικό, που της είχε δώσει μια θεία της. Κατάλαβα τι είχε γίνει. Η Μαρία, απ' ότου πέθανε ο άντρας της, δεν ήθελε στο σπίτι της τίποτα που να της δίνει χαρά. Και φυσικά ούτε γλάστρες ούτε λουλούδια. Η αυλή της, που πριν το θάνατο του άντρα της ήταν ένας παράδεισος, ερημώθηκε. Μόνο οι πετρόπλακες έμειναν και τα ντουβάρια. Ακόμα κι απ' τα παρτέρια της, ξήλωσε τα λουλούδια και τα γέμισε με τούβλα. Για να μη μπορεί να φυτρώσει τίποτα.

Ακούγοντας τη μικρή να μου λέει τα παράπονα της σκέφτηκα ότι ήρθε η ώρα για αλλαγές. Αφού η Μαρία δε παίρνει από λόγια, θα περάσουμε στη δράση. Δράστες εγώ κι η Ελενίτσα, όχι σε έγκλημα αλλά σε μια...ζαβολιά.

«Θα παίξουμε ένα παιχνίδι στη μάνα σου, Ελενίτσα. Αύριο θα φέρω δυο σπόρους νυχτολουλουδιάς και θα τους φυτέψουμε στο παρτέρι ανάμεσα στα τούβλα. Δε θα το πούμε όμως στη μάνα σου. Θα είναι το μυστικό μας». Το μουτράκι της μικρής έλαμψε από χαρά.

Την άλλη μέρα το πρωί πήγα στο σπίτι τους. Μέσα στην τσέπη μου είχα τα σποράκια τυλιγμένα σ' ένα χαρτάκι. Η μικρή με αγκάλιασε με λαχτάρα και με ρώτησε ψιθυριστά αν τα είχα φέρει. Της έγνεψα "ναι" και κάθισα να πω τον καφέ μου. Αφού συζήτησα λιγάκι με την ξαδέλφη μου, σηκώθηκα και κλείνοντας συνωμοτικά το μάτι στην Ελένη βγήκαμε στην αυλή. Εκεί παράχωσα τους σπόρους ανάμεσα στα τούβλα. Η μικρή τους έριξε κι ένα ποτήρι νερό.

Σε λίγες μέρες μια νυχτολουλουδιά φύτρωσε. Μου το ανακοίνωσε ένα πρωί περιχαρής η Ελενίτσα που πρωί, μεσημέρι βράδυ, ξεγλιστρώντας από την προσοχή της μάνας της, έβγαινε στην αυλή για να δει αν έγινε το θαύμα.

Στην αρχή, το λουλουδάκι κρυβότανε καλά ανάμεσα στα τούβλα. Όταν, όμως, άρχισε να ψηλώνει, αρχίσαμε κι εμείς ν' ανησυχούμε μήπως το ανακαλύψει η Μαρία. Και τότε σίγουρα δε θα της γλίτωνε. Θα το ξεριζώνει! Ευτυχώς, όμως, στάθηκε τυχερό. Τη μέρα που το ανακάλυψε, ήμουν κι εγώ εκεί. Στο τσακ την πρόλαβα. «Ασ' το, βρε ξαδέλφη, να μεγαλώσει λιγάκι, να δούμε τι πράμα είναι τούτο που φύτρωσε μόνο του στην αυλή σου!». Πείστηκε. Απ' τα λόγια μου; Ίσως. Μπορεί κι απ' την παρακλητική ματιά της κόρης της. Το αποτέλεσμα μετράει: δεν το ξεριζώσε.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ

Ιγνάτιος Κοτζαγκιόζης

Isis

ΟΥΤΖΑ ΑΛΥΦΑΝΤΩΝ, 811 00 ΜΥΤΙΛΗΝΗ
ΤΗΛ - FAX: 2251 100883 - ΚΙΝ: 6937 761051
e-mail: isis_oliveoil@yahoo.com

Αντίο ακριβέ μας φίλε, Τάκη Στυλιανού

Αφιερωμένο, όπως προεξαγγείλαμε στο πρωτοσέλιδο, στη μνήμη του Τάκη Στυλιανού, είναι το παρόν ένθετο της εφημερίδας μας. Πολλοί ήταν οι φίλοι του που θέλησαν να τον αποχαιρετίσουν μέσω της εφημερίδας μας. Μας έστειλαν τα κείμενά τους, θυμήθηκαν κάποιες στιγμές που έζησαν μαζί του, σκιαγράφησαν την προσωπικότητά του και τέλος μοιράστηκαν τα συναισθήματά τους από την απώλεια ενός αγαπημένου προσώπου. Παρακάτω παραθέτουμε τα κείμενα αυτά, που είναι γραμμένα από καρδιάς.

Ήσουν διαφορετικός, γι' αυτό και ξεχώριζες* του Γιώργου Ευαγγέλου

Είναι μια ώρα δύσκολη του χωρισμού η ώρα. Πολύ δύσκολη... Δύσκολη για τη γυναίκα σου, δύσκολη για τα παιδιά σου, δύσκολη για την αδελφή σου, τ' ανίψια σου, τους συγγενείς σου, τους συναδέλφους σου, τους φίλους σου. Είναι η ώρα του αποχαιρετισμού στο μεγάλο σου ταξίδι, που αναπάντεχα η μοίρα σου όρισε.

Η εκκλησία της Αγίας Φωτεινής είναι γεμάτη από συγγενείς, φίλους και χωριανούς που ήρθαν, για να αποτίσουν τιμή κι ευγνωμοσύνη σε σένα, άξιο τέκνο της Σκαμιάς.

Η έφεσή σου στα γράμματα απ' τα πρώτα μαθητικά σου χρόνια, σε οδήγησε να σπουδάσεις στο Πολυτεχνείο της Αθήνας και να αποφοιτήσεις με πολύ καλές επιδόσεις. Ο δρόμος σου, όμως, μακρύς και δύσκολος.

Το έντονο ενδιαφέρον σου από νωρίς για ισότητα και κοινωνική δικαιοσύνη σε έκανε να ενταχθείς στους κόλπους της Αριστεράς κι από εκεί έδωσες πολλές μάχες, αγωνιζόμενος ακατάπαυστα για τα δικαιώματα των εργαζομένων.

Τάκη, συνέχιζες να μάχεσαι στη ζωή. Τούτη τη φορά, όμως, τη μάχη δεν την κέρδισες, γιατί ήταν άνιση και άδικη. Η λύπη μας είναι αβάσταχτη κι ο πόνος της ψυχής μας ατελείωτος.

Ήσουν ο πρωτεργάτης κι ο εμπνευστής της ιδέας για την ίδρυση του Συλλόγου Σκαμιωτών στην Αθήνα. Ήσουν για πολλά χρόνια πρόεδρος και τιμονιέρης του Συλλόγου μας. Συμμετείχες ενεργά και ήσουν συνέχεια παρών, ακόμα και ως μέλος, σ' όλα τα διοικητικά συμβούλια, από συστάσεως του Συλλόγου μας.

Όλοι μας απορούσαμε πώς μπορούσες, πώς άντεχες και πώς προλάβαινες να συμμετέχεις ενεργά, ακόμα και ως συνδικαλιστής στο τεχνικό επιμελητήριο.

Με το θάνατό σου αφήνεις ένα κενό, ένα δυσαναπλήρωτο κενό. Οι επαγγελματικές σου δραστηριότητες μένουν στη μέση, η θέση σου στο Δ.Σ. του Συλλόγου μας κενή, τα οράματά σου ανεκπλήρωτα.

Είχες πολλά να μας δώσεις απ' τα χαρίσματά σου γιατί ήσουν χαρισματικό άτομο, γεμάτο καλοσύνη και γλυκύτητα. Ήσουν το καμάρι του χωριού μας. Ήσουν άνθρωπος με βαθιά πίστη στις ανθρώπινες αξίες και ποτέ δεν παραβίασες τις αρχές σου συμβιβάζόμενος. Θεωρούσες ότι η γνώση και η μόρφωση απελευθερώνουν τον άνθρωπο. Πίστευες ότι το υψηλότερο ιδανικό είναι ο αγώνας και η προσφορά για τον συνάνθρωπο.

Ήσουν άνθρωπος ευαίσθητος. Μελετούσες με πάθος την ιστορία, αλλά παράλληλα είχες ενδιαφέροντα για τη μουσική, το θέατρο, τις τέχνες και τον αθλητισμό. Λάτρευες το διάβασμα. Ήσουν διαφορετικός. Γι' αυτό και ξεχώριζες.

Τάκη, εσύ φεύγεις. Η στεναχώρια μας μεγάλη. Ο αδελφικός σου φίλος ο Γιώργος θα σε περιμένει να γυρίσεις, για να συνεχίσει να σε συμβουλεύει τι πρέπει να προσέχεις στη διατροφή σου. Η Καίτη θα έχει στρωμένο το τραπέζι και το πιάτο σου θα σε περιμένει. Τα παιδιά, εκεί στην παραλία της Κάγιας θα περιμένουν να γυρίσεις, για να παίξεις μπάλα μαζί τους και να τους κάνεις τις αναλύσεις για τα συστήματα της αγαπημένης σου ομάδας. Γιατί, με τα παιδιά ήσουν παιδί.

Ο Νίκος, ο Γιάννης, η Τασία, ο Σταύρος, η Άννα σε

περιμένουν να χορέψεις μαζί τους έναν απτάλικο. Αλλά εσύ, ρε φίλε, αποφάσισες να τον χορέψεις μόνος σου.

Η παρέα σου στο καφενείο του Σταμάτη θα φυλάει τη θέση σου για ένα παιχνίδι πρέφας.

Ο Μιχάλης, ο παιδικός σου φίλος, που μαζί ξεκινήσατε από το οικοτροφείο της Μυτιλήνης για τη μεγάλη πόλη και χέρι χέρι πορευτήκατε στα δύσκολα, θα έχει πάντα την έγνοια σου.

Εμείς στην αίθυσά μας, εκεί στου Γκύζη, θα σε περιμένουμε να φανείς στην ώρα σου. Πιστεύουμε να είσαι συνεπής, όπως κάθε φορά.

Αγάπησες την γενέτειρά σου, τη Σκαμιά, το χωριό μας καθώς και τους συμπατριώτες σου. Κι αυτή τη μεγάλη σου αγάπη την εκδήλωνες με όποιο τρόπο μπορούσες, δίνοντας πάντα το παρόν στις χαρές και στις λύπες τους.

Σε λίγο η Σκαμιά θα στο ανταποδώσει και θα σε συνοδεύσει στην τελευταία σου κατοικία, στο κοιμητήριο της Σωτήρας. Εκεί που «...όλοι οι νεκροί κοιμούνται στον ίσκιο των πρίνων. Εκεί κατεβαίνουν οι πεθαμένοι της Μουριάς, εκεί ανεβαίνουν οι πεθαμένοι της Σκάλας. Αιώνες τώρα ανταμώνονται εκεί οι ναυτικοί και ξεχαραίοι. Ξαπλώνονται πλάι-πλάι (...) μ' ένα γαρύφαλλο στα δεμένα χέρια, μ' ένα κεραμιδάκι στα χείλη... Ξεκουράζονται απ' τις φουρτούνες του πελάγου. Δίχως συνόριση, δίχως πάθη, όλοι σμίγουν τη σιωπή τους και ακούν τα σκληρά πρινόφυλλα να μετρούν τον καιρό πάνω τους», όπως αναφέρει ο συμπατριώτης μας λογοτέχνης.

Αιώνια να είναι η μνήμη σου, λαφρύ το χώμα της Σκαμιάς που θα σε σκεπάσει. Καλό σου ταξίδι, αγαπημένε μας Τάκη.

**Το κείμενο αυτό εκφωνήθηκε ως επικήδειος λόγος στις 26 Μαρτίου 2012 στην Αγία Φωτεινή κατά την νεκρώσιμη ακολουθία από τον Γιώργο Ευαγγέλου εκπροσωπώντας το Δ.Σ. του Συλλόγου μας.*

Ψυχούλα

της Καίτης Ιατροπούλου -Χαϊδεμενάκη

Πόσους ανθρώπους σήμερα μπορείς να τους χαρακτηρίσεις με τη λέξη «ψυχούλα»; Αν ο καθένας μας έχει γνωρίσει στη ζωή του δυο-τρεις χιλιάδες ανθρώπους, οι «ψυχούλες» μετριούνται στα δάχτυλα του ενός άντε και των δυο- χεριών μας.

Ήρεμος, γελαστός, όμως σοβαρός στα σοβαρά, καλόκαρδος, γενναιοδωρός, κουβαρντάς μέχρι σε σημείο να τον εκμεταλλεύονται. Άνθρωπος χωρίς κόμπλεξ, αλλά ταπεινός και μετριοφρων. Ένας καλός μηχανικός αλλά «κακός» επαγγελματίας, γιατί ποτέ δε θέλησε να εκμεταλλευτεί ανθρώπους και καταστάσεις. Ένα ανοιχτό μυαλό στον κόσμο, μια κινητή εγκυκλοπαίδεια με άπειρες γνώσεις στη λογοτεχνία, στον κινηματογράφο, στο θέατρο, στη μουσική, στην ιστορία, στην πολιτική, στον αθλητισμό. Αριστερός από «κούνια» εφάρμοζε στη ζωή του τα πιστεύω του. Το μόνο του ελάττωμα, αδιαφορούσε για την υγεία του.

Ένα κεράκι καίει απ' το πρωί στο σαλόνι μου. Το άναψα για την ψυχή της «ψυχούλας».

ΥΓ. Μιαν άλλη αγνή «ψυχούλα», αγουροχαμένη κι αυτή μνημονεύω αυτές τις μέρες μαζί με τον Τακούλη. Την Αθηνούλα.

Παιδιά του Τάκη και της Αθηνάς, να 'στε πάντα περήφανα και χαρούμενα, γιατί ευτυχήσατε να έχετε αυτούς τους γεννήτορες!

Το γελαστό παιδί

του Κώστα Σπανού

Έφυγε για το μακρινό του ταξίδι. Στις 24 Μαρτίου. Δεν ήρθε ο Ευαγγελισμός. Ήρθαν τα κακά μαντάτα. Έσβησε το χαμογελαστό κελάρυσμα της φωνής του. Ο ΤΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ, ο Φίλος, ο Σύντροφος, ο Συνεργάτης, ο Συνοδοιπόρος, ο Δικός μας ΑΝΘΡΩΠΟΣ, δεν ζει πια.

Η μεγάλη του καρδιά έσπασε, θρυμματίστηκε. Δεν άντεξε την κούραση, την πίεση, το στρες, το άγχος, την ένταση, το πολύ τρέξιμο, τις ατέλειωτες δραστηριότητες (επαγγελματικές, πολιτικές, συνδικαλιστικές και κοινωνικές), τις ευθύνες, τις συγκινήσεις, τα πολλά μπαλονάκια, τις αλλεπάλληλες επισκευές, την ακατάστατη ζωή, τη φόρτιση και το φόρτωμα.

Στο τέλος υπάκουσε στις συμβουλές και προτροπές

όλων των φίλων. Αποσύρθηκε στη Σκαμιά, για να ησυχάσει, να ξεκουραστεί και να ξεποστάσει.

Αλλά Τακούλη μας, είπαμε στο χωριό να παίζεις πρέφα ή στη Σκάλα να πίνεις ούζο ή στην Κάγια να κολυμπάς. Όχι ανάμεσα στο χωριό και τη Σκάλα, κάτω από τους πρίνους και τα κυπαρίσσια.

Σε αποχαιρέτησαν με πολλή συγκίνηση φίλοι από χώρους που έδωσες το παρόν της Ζωής. Ήθελα να σε αποχαιρετήσω εκ μέρους όλων των αδελφών Οικοτροφών, αλλά δεν θα μπορούσα να αρθρώσω λέξη από το κλάμα. Να σου θυμίσω τα χρόνια και τις περιστάσεις που μας έκαναν αδέρφια. Την πρώτη μέρα που ήρθες και φώτισες το ίδρυμα με αυτό το πλατύ, αγγελικό σου χαμόγελο, την λεπτότητα και την ευγένεια σου, την καλοσύνη και την αγαθότητά σου. Σε αγαπήσαμε όλοι. Σε αγαπήσαμε πολύ. Έγινες η αγαπημένη μας «κουτλιάμπα» χάρις στο μεγάλο και καθαρό μετωπό σου. Πρώτος στα μαθήματα, πρώτος στη μουσική, στο πινγκ-πονγκ και στο βόλεϊ. Πρώτος στις εκθέσεις και στα άρθρα στον Πυρσό. Σκέψη καθαρή, βλέμμα φωτεινό, καρδιά μαλαματένια. Μα να μη σε αντιπαθεί κανένας!

Είχα την ευτυχία να συνεχίσουμε τη φιλία μας και στα φοιτητικά χρόνια. Να αλληλογραφούμε ανταλλάσσοντας σκέψεις, γνώμες και ενημέρωση για τις εμπειρίες της ζωής μας στον κόσμο που γνωρίζαμε και που ανακαλύπταμε.

Με φιλοξενούσες, όταν ερχόμουν στη Αθήνα και σε φιλοξενούσα, όταν ανέβαινες στη Θεσσαλονίκη. Στις Σπουδές και στο Στρατό. Δεν σταματήσαμε τη φιλία μας ποτέ. Μέχρι σήμερα ήσουν ο φίλος που μπορούσα να του εμπιστευτώ κάθε μυστικό. Ο φίλος που ερχόταν στο σπίτι μου και πήγαινα στο δικό του.

Αυτά που γράφω μπορεί να τα πει για τον εαυτό του και ο κάθε άλλος φίλος του. Γιατί ο Τάκης ήταν «ο φίλος» όλων μας. Όπως και ο καθένας από μας, θα είχε αυτό που είπε ο Δημήτρης μετά την κηδεία: «Έχασα ένα κομμάτι της ζωής μου».

Ας βρέχει το σύννεφο γλυκά και ο αγέρας του Αιγαίου δροσερός ας σκορπίζει τα φύλλα του πρίνου, που θα πέφτουν επάνω σου. Η δροσιά της ψυχής σου θα δροσίζει τις δικές μας ψυχές και θα μένει σύντροφος της ζωής μας μέχρι να ξαναβρεθούμε.

Στο Καλό, Φίλε μου Ακριβέ.

Στη θύμησή σου θα αντλούμε δύναμη και παραδειγματισμό

του Κώστα Σαράντου

Παιδική αδελφική φίλε Τάκη, Βρίσκομαι εδώ στη γενέτειρά μας, σ' αυτό το απρόοπτο ραντεβού, που είναι αλλιώτικο από αυτά που δίναμε κάθε Αύγουστο και που θέλησε να μας προσδιορίσει η μοίρα κόβοντας ξαφνικά το νήμα της ζωής σου.

Ήρθα για να σου απονεύω εγώ προσωπικά και εκ

στη σελ. 6

Αντίο ακριβέ μας φίλε, Τάκη Στυλιανού

← από τη σελ. 5

μέρους όλης της οικογένειάς μου, που τόσο αγαπούσες και εκτιμούσες, μαζί με τον ελάχιστο φόρο τιμής τον ύστατο αποχαιρετισμό, τον τελευταίο ασπασμό.

Πριν λίγες μέρες στις 15 Μαρτίου ημέρα Πέμπτη μιλήσαμε στο τηλέφωνο, πριν ξεκινήσει ο αγώνας της Μέταλιστ με τον Ολυμπιακό για το γνωστό σχολιασμό που κάναμε πάντα, όταν έπαιζε ο Ολυμπιακός. Όταν τελείωσε ο αγώνας σε πήρα να χαρούμε την νίκη του, και μου είπες, φίλε μου: «Μόλις με έφεραν στον Ευαγγελισμό. Πρέπει να έχω πάθει βαρύ έμφραγμα, γιατί πονάω πολύ». Σου ευχήθηκα εγκάρδια περαστικά και έκλεισα. Από τότε, φίλε μου, σε έχασα. Δεν ξαναεπιφωνήσαμε.

Είχες μια αξιόλογη μαθητική και επιστημονική διαδρομή, αλλά και μια περιπετειώδη επαγγελματική καριέρα και οικογενειακή ζωή.

Στάθηκες, όμως, όρθιος μέχρι την τελευταία στιγμή χωρίς να χάσεις το θάρρος σου, το χιούμορ σου, το γέλιο σου. Έδινες τον αγώνα σου προς κάθε κατεύθυνση συμμετέχοντας ενεργά –εκτός των επαγγελματικών σου υποχρεώσεων- και σε όλα τα κοινωνικά δρώμενα.

Αποτιμώντας το έργο και τη δράση σου θα αναφέρω κάτι πολύ σημαντικό, κατά την άποψή μου, που αφορά τον τόπο μας, το χωριό μας που λάτρευες: τη σημαντική συμμετοχή σου στην ίδρυση του Συλλόγου Σκαμιωτών «Παναγία η Γοργόνα» στην Αθήνα πριν περίπου τριάντα χρόνια. Σήμερα, αναγνωρίζοντας την ουσιαστική προσφορά σου εκπρόσωποι του Συλλόγου μας βρίσκονται εδώ, για να σου αποδώσουν τον ύστατο χαιρετισμό και να σε συνοδεύσουν στην τελευταία κατοικία σου.

Καλέ μου φίλε, το κενό που αφήνει η απουσία σου και ειδικά στην παρέα μας είναι μεγάλο και δυσαναπλήρωτο.

Δεν θα ξεχάσουμε ποτέ την πραότητα σου, την αστείρευτη καλοσύνη σου, από την οποία μερικές φορές μάλιστα, άθελα σου, εκτέθηκες σε κάποιους από τους συνανθρώπους μας, διότι ποτέ σε κανέναν δεν έλεγες όχι.

Στη θύμησή σου, θα αντλούμε δύναμη και παραδειγματισμό από την πνευματική σου καλλιέργεια, την μεγαλοψυχία σου, την κοινωνικότητά σου, την ευγένειά σου, το γέλιο σου.

Στους συγγενείς σου και ιδιαίτερα στα παιδιά σου, Σοφία και Δημήτρη, στην αδελφή σου, Μαριάνθη, στον γαμπρό σου, Στράτο, στα ανίψια σου, Κώστα και Νίκο, και στη σύζυγο σου, Νίκη, απευθύνω τα πιο θερμά και ειλικρινή μας συλλυπητήρια. Ο Θεός να απαλύνει τον μεγάλο τους πόνο.

Αντίο, καλέ μου φίλε, καλό σου ταξίδι. Να χεις καλό παράδεισο, γιατί, για μας τουλάχιστον, το δικαιούσαι και το αξίζεις.

Εγώ θα συνεχίσω να σε παίρνω τηλέφωνο και να σε ενημερώνω για τις επιτυχίες του Ολυμπιακού, της αγαπημένης μας ομάδας, και για τις συναντήσεις μας με τους κοινούς μας φίλους.

Πανάλαφρο να ναι το σκαμιώτικο χώμα της γενέτειρας μας στην Αγία Σωτήρα που σε λίγο θα σε σκεπάσει.

Αιωνία σου η μνήμη, αξιομακάριστε και αιώνηστε αδελφική φίλε μας Τάκη.

Τάκης Στυλιανού, Πολιτικός Μηχανικός: Ανιδιοτελής αγωνιστής με παραδειγματικό ήθος*

Έφυγε από κοντά μας χάνοντας τη μάχη για τη ζωή, μετά από δύσκολη χειρουργική επέμβαση στον Ευαγγελισμό στις 24.3.2012. Διακρίθηκε σαν άνθρωπος, σαν επιστήμονας, σαν αγωνιστής. Γεννήθηκε στη Μυτιλήνη, στο χωριό Συκαμιά. Τα παιδικά του χρόνια τα έζησε δύσκολα, με φτώχεια και στερήσεις. Γολγοθάς η επιβίωση για την οικογένειά του.

Σαν νέο παιδί αντιπάλεψε την ανέχεια και τις δυσκολίες της ζωής που δεν έκαψαν το φρόνημά του. Ρίχτηκε με πείσμα στα γράμματα διεκδικώντας με όπλο τη μόρφωση το όνειρο μιας καλύτερης ζωής για τον ίδιο και ενός κόσμου δικαιοτέρου, περισσότερο αν-

θρώπινου για το κοινωνικό σύνολο. Ήξερε κυρίως να προσφέρει. Να βοηθά και να είναι δίπλα στους φίλους και συναδέλφους του. Να είναι χαρακτηριστικά σεμνός, ανιδιοτελής, με παραδειγματικό ήθος. Πίστευε στις αξίες και όχι στα αξιώματα. Αγωνίστηκε για τα ιδανικά της Αριστεράς που ήξερε μόνο να τα κοσμεί με το παράδειγμά του μέσα από τις γραμμές του ΚΚΕ Εσωτερικού και του ΣΥΡΙΖΑ. Ανέπτυξε επιστημονικο-συνδικαλιστική δράση στο Σύλλογο Πολιτικών Μηχανικών Ελλάδας και στο ΤΕΕ. Τα παιδιά του έχουν κάθε λόγο να είναι περήφανα για τον πατέρα τους κι εμείς φίλοι, συναγωνιστές, συνάδελφοι του θα τον θυμόμαστε πάντα με αγάπη. Καλό ταξίδι!

* Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα Αυγή (31/03/2012). Στο δημοσίευμα εσφαλμένα γράφτηκε ότι εντάχθηκε στις γραμμές του ΚΚΕ Εσωτερικού. Το ορθό είναι ότι ξεκίνησε από το ΚΚΕ και στη συνέχεια εντάχθηκε στο Συνασπισμό και στον ΣΥΡΙΖΑ.

Ήσουν καλός κι ήσουν γλυκός, Τάκη, μια ψυχούλα, απόφιο μάλαμα

του Βασίλη Τεντόμα

Αγαπημένη σύντροφε και φίλε Τάκη, Δεν είναι εύκολο για κανέναν από εμάς που σε γνωρίσαμε να συνειδητοποιήσουμε ότι σε χάσαμε και καθόλου εύκολο να βάλουμε δυο λέξεις τη μια δίπλα στην άλλη, για να σου πούμε το τελευταίο αντίο.

Αυτά που θα προσπαθήσω να σου πω δεν θα είναι τόσο με την ιδιότητα του εκπροσώπου της ΝΕ Λεσβού του Συνασπισμού, του κόμματος που υπηρέτησες μέχρι τη τελευταία σου πνοή.

Θέλω να είναι μια κατάθεση ψυχής από τη σαραντάχρονη φιλία με τον γλυκύτερο άνθρωπο που έχω γνωρίσει, με την ψυχρή αλλά και τη συνειδητή απλοϊκότητα μικρού παιδιού.

Σε γνώρισα για πρώτη φορά στο Πολυτεχνείο στην Αθήνα, στα μαύρα χρόνια της χούντας.

Εσύ στον τρίτο χρόνο των πολιτικών μηχανικών και εγώ στον πρώτο, μαζί με τον κοινό μας φίλο, τον κοντοχωριανό σου, τον Μιχάλη τον Χριστόλη, που σήμερα δε μπόρεσε να βρίσκεται κοντά μας.

Από τότε σε θυμάμαι να τρέχεις και να αγωνίζεσαι για ψωμί- παιδεία- ελευθερία, με ό,τι σημαίνει αυτό το σύνθημα στη διαχρονικότητά του.

Πέφτε η χούντα, οργανώνεσαι από τους πρώτους στην ΚΝΕ και στο ΚΚΕ και συμμετέχεις δραστήρια στο Σύλλογο Πολιτικών Μηχανικών και στο στήσιμο του μεταδικτατορικού δημοκρατικού ΤΕΕ.

Και όχι μόνο εκεί, αλλά και στον Σύλλογο Σκαμιωτών της Αθήνας και στην Ομοσπονδία Λεσβιακών Συλλόγων Αττικής.

Τελευταία σου ανιδιοτελής προσφορά, η μελέτη που έκανες για το κτίριο της ΟΛΣΑ.

Δεν ξέρω αν θύμωσες ποτέ, μα κι αν έγινε κάτι τέτοιο, σίγουρα την επόμενη στιγμή θα έκλεινες αυτή την αταίριαστη στο χαρακτήρα σου παρένθεση με ένα πλατύ, παιδιάστικο χαμόγελο, με αυτό το χαμόγελο που θα σε θυμόμαστε πάντα.

Ήσουν ο Τάκης της Σκαμιάς. Του χωριού σου, που τόσο αγαπήσες και τόσο σε αγάπησε.

Και σήμερα είναι εδώ όλοι οι φίλοι σου και κανένας εχθρός σου, γιατί απλά δεν είχες κανένα εχθρό.

Σε κάθε αίτημα βοήθειας δεν ήξερες ποτέ να λες ΟΧΙ. Εστω και αν την ίδια στιγμή μπορεί εσύ να είχες ανάγκη από περισσότερη βοήθεια.

Ξόδευες αφειδώλευτα τον εαυτό σου, για να βοηθήσεις το χωριανό σου, το φίλο σου, τον συνάδελφο. Χωρίς όρους και χωρίς όρια.

Από αυτή την απλοχεριά σου ωφελήθηκαν πολλοί. Κάποιοι την εκμεταλλεύτηκαν κιόλας.

Ήξερες όμως πολύ καλά ότι, κι αν έγιναν μεγάλοι και τρανοί, ποτέ τους δε θα καταφέρουν να έχουν την ανοιχτή καρδιά, τα πλούσια αισθήματα και το ξένοιαστο γέλιο του ανθρώπου, που τα έχει καλά με τη συνείδησή του.

Εμεινες πάντα ένας προλετάριος μηχανικός, χωρίς ίχνος έπαρσης, με τη ταπεινότητα των απλών ανθρώπων της δουλειάς, με τους οποίους ένιωθες να είσαι ΕΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΑΥΤΟ.

Πέρασες δύσκολες προσωπικές στιγμές και όποιος δεν το ήξερε δεν μπορούσε να το καταλάβει, γιατί εσύ πάντα χαμογελούσες και συνέχιζες να ξοδεύεις τον εαυτό σου για τους άλλους.

Πέρασες οικονομικές ανημπόριες, όμως και πάλι δεν το έδειχνες. Συνέχιζες να κερνάς παρέες, φίλους αλλά και άγνωστους, γιατί ποτέ δεν εκτίμησες το χρήμα.

Ούτε την υγεία σου πρόσεξες ποτέ. Και ίσως να είναι αυτό το μόνο για το οποίο έχουμε λόγο να σε ψέξουμε.

Ήσουν καλός κι ήσουν γλυκός, Τάκη. Μια ψυχούλα, απόφιο μάλαμα.

Τα δυο παιδιά σου, η κόρη σου και ο γιος σου, πρέπει να είναι περήφανα για σένα.

Το ίδιο υπερήφανοι πρέπει να αισθάνονται και οι υπόλοιποι συγγενείς σου, η αδελφή σου, ο Στρατής, τα ανίψια σου, οι χωριανοί και οι φίλοι σου.

Το χαμόγελό σου και την απεριόριστη αισιοδοξία σου θα τη θυμόμαστε πάντα, γιατί τα έχουμε ανάγκη ιδιαίτερα τώρα, στις δύσκολες στιγμές που περνάει ο τόπος και οι άνθρωποί του.

Οι σύντροφοί σου στον Συνασπισμό και στον ΣΥΡΙΖΑ, σου υποσχόμαστε να συνεχίσουμε τον αγώνα που αδιάκοπα έδινες εσύ για δημοκρατία, δικαιοσύνη, αξιοπρέπεια, προκοπή.

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που θα σε σκεπάσει.

Καλό ταξίδι.

...καλά, εσύ «σκοτώθηκες» νωρίς της Άννας Β. Τριανταφύλλου-Ελευθεριάδη

Φίλε μου καλέ, καλέ μου φίλε Τάκη,

Πολύ βαρύς ο χειμώνας φέτος. Χτύπησε αλύπητα τους Έλληνες. Και θα συνεχίσει για πολύ ακόμα. Μπήκαμε σ' ένα ατέλειωτο και κατασκότεινο τούνελ, που κανείς μας δεν φανταζόταν ότι θα βρισκότανε μπροστά μας.

Το μεσημέρι, όμως, αυτού του Σαββάτου, στις 24 του Μάρτη αυτού του δύσκολου χειμώνα, όλοι εμείς που τόσο πολύ σ' αγαπήσαμε, μπήκαμε μαζί σου σ' ένα άλλο τούνελ δύσβατο αλλά κι απρόσμενο. Πέρασαμε σε μian άλλη φάση, επίπονη, σκληρή, ψυχοφθόρα. Πέρασαμε στην ζωή χωρίς εσένα. Και τώρα;;

Τώρα θα πρέπει ο καθένας μας να ανασυνταχθεί, να επαναπροσδιοριστεί. Να δεχθούμε την απουσία σου ως πραγματικό γεγονός.

Να δεχτούμε τη Σκαμιά χωρίς εσένα, γιατί θα λάμπεις με την απουσία σου από την μικρή πλατεία και το σημείο αναφοράς μας, τον Σταμάτη. Την Κάγια χωρίς εσένα με το βιβλίο σου ή τα ξέφρενα παιχνίδια σου με την μπάλα στο νερό, ίσα κι όμοια με τα παλικάράκια του χωριού. Την πασχαλιάτικη ξαναγεννημένη φύση του χωριού, χωρίς εσένα. Τις γιορτές, τα γλέντια και τις χαρές μας, χωρίς εσένα.

Το Κυριακάτικο τραπέζι μας, χωρίς εσένα. Χωρίς το γλυκομάλωμα του Ελευθεριάδη για τις υπερβάσεις σου στο φαγητό και το ποτό, που το αντιμετώπιζες με το γλυκό σου χαμόγελο, παραχωρώντας του «κάθε δικαίωμα», γιατί είναι ο Γιώργος, όπως έλεγες. Η απόλυτη αφοσίωση στην φιλία. Την Μαριάνθη χωρίς την έννοια και την φροντίδα σου. Τα παιδιά σου και τα αγαπημένα σου ανίψια, χωρίς εσένα.

Σκέφτηκες άραγε ποτέ, με την μετριοφροσύνη που σε χαρακτήριζε, τι παρακαταθήκες άφηνες σ' αυτά τα παιδιά και στα δικά μας, που μεγάλωναν δίπλα σου; Εμείς που το ξέρουμε, σ' ευχαριστούμε.

Δυσαναπλήρωτο το κενό που αφήνεις για όλους μας, σε συγγενείς και φίλους.

Εσύ, όμως, τουλάχιστον αυτή την πίκρα δεν θα την ζήσεις. Είναι, από μια άποψη, αυτό που έλεγε ο Μίσσιος σ' ένα βιβλίο του *Καλά εσύ σκοτώθηκες νωρίς*. Το έχεις διαβάσει, βέβαια. Εσύ δεν άφηνες δυο γράμματα αραδιασμένα δίπλα δίπλα χωρίς να τα διαβάσεις. Ήσουν μια ολόκληρη βιβλιοθήκη, μου λεγε η Φωτεινή. Βιβλιοθήκη της Αλεξανδρείας, θα πρόσθετα εγώ. Τι δεν είχε χωρέσει αυτό το μυαλό, το απίστευτα μεγάλο και ανοιχτό.

← στη σελ. 7

Αντίο ακριβέ μας φίλε, Τάκη Στυλιανού

από τη σελ. 6

Ήσουν ο Ευρωπαίος της Σκαμιάς. Καλότροπος, ευγενικός, μειλίχιος και παράλληλα αθεράπευτα Σκαμιώτης. Ήξερες να ρουφάς σαν μελισσούλα το χυμό της γνώσης και να εντάσσεις στην βαθιά σου κουλτούρα το απάνθισμα της λογοτεχνίας, της ποίησης και της τέχνης σε όλες τις μορφές: τον κινηματογράφο, το θέατρο, την μουσική, κάθε είδους μουσική –από την όπερα μέχρι τα ρεμπέτικα και τα δημοτικά τραγούδια. Τον αθλητισμό και ειδικότερα το ποδόσφαιρο, τον αγαπημένο σου Ολυμπιακό, που τόσο σε χαλάρωνε. Ήξερες να βλέπεις και ν' απολαμβάνεις τη ζωή απ' όλες της τις πλευρές.

Στεκόμουν με θαυμασμό απέναντι στις βαθιές σου γνώσεις, που με τόση μεγαλοψυχία, τόσο αβίαστα και φυσικά μας μετέφερες, χωρίς ίχνος έπαρσης ή αλαζονείας, χωρίς να νιώθεις καθόλου διαφορετικός, τη στιγμή που απείχες από τους γύρω σου παρασάγγας. Σκέφτομαι από τη μέρα που έφυγες: τι γίναν όλα αυτά, που πήγαν, δεν μένει τίποτε; Νά 'χε άραγε δίκιο ο Ευριπίδης που πίστευε ότι ο άνθρωπος είναι σκιά;

Εσύ όμως απολάμβανες το ταξίδι, δεν βιαζόσουν να φτάσεις στην Ιθάκη σου.

Φίλε μου καλέ, όπως μας αποκαλούσες, αυτό σου το ταξίδι έπρεπε και μπορούσε να είναι πιο μακρύ. Το είχαμε ανάγκη εμείς οι συνοδοιπόροι σου, ολόκληρη η κοινωνία, το προοδευτικό κίνημα γιατί εσύ «έβγαζες ένα φως», όπως είπε ο καλός σου φίλος ο Μιχάλης.

Εσύ, όμως, φίλε μου καλέ, καλέ μου φίλε, έπαιζες κρυφτούλι με τον θάνατο. Νόμισες, μια-δυο φορές ότι τον ξεγέλασες. Το πιστέψαμε κι εμείς μαζί σου, γιατί αυτό θέλαμε να μπορούσε να γινόταν. Γελαστήκαμε οικτρά.

Ήσουν ανώτερος άνθρωπος, δεν ήσουν απ' τους πολλούς. Δεν ήσουν τουλάχιστον γι' αυτό που επέλεξες να κάνεις επαγγελματικά. Επιστημονικά ναι, επαγγελματικά όχι. Αυτή η επιλογή στους καιρούς της αβυσσαλέας δίψας για κέρδος, για έναν άνθρωπο με αρχές και ήθος, τιμότητα, καθαρότητα όπως εσύ, σε ανάλωσε, σε πλήγωσε και στο τέλος σε έπνιξε. Ήσουν ένα γατάκι ανάμεσα σε λέοντες. Καλόπιστος, διαλλακτικός, καλοπροαίρετος.

Τακούλη μας, νά φυγες -λέει- πρώτος, για να πιάσεις ένα καλό τραπέζι για την παρέα. Μακάρι να μπορούσε να ήταν έτσι. Όπως και νά ναι, δε θα πάψεις να μας λείπεις και να σε θυμόμαστε με αγάπη.

Φίλε μου καλέ, καλέ μου φίλε Τάκη, καληνύχτα.

Εις μνήμην αιωνίαν

του Παναγιώτη Χαϊδεμενάκη

Ήσουν καλός, ήσουν γλυκός, είχες τις χάρες όλες!

Με αυτή την γνωστή αλλά μνημειώδη φράση του Γιάννη Ρίτσου θα ήθελα να σε κατευοδώσω στο τελευταίο σου ταξίδι για τον άλλο κόσμο. Μικρή και σύντομη σχετικά η παρουσία σου στη ζώσα ύλη. Μικρή αλλά πολύ ουσιαστική. Έδωσες πολλά, πήρες πολύ λίγα. Έτσι από χαρακτήρα και ιδεολογία. Μια παρουσία στη ζωή, διδαχή για όλους που στέκονται στα μικρά και επουσιώδη. Σε έζησα από κοντά και έμαθα πως πρέπει «**άνθρωπος** να είσαι». Καταλάβαινα τον τρόπο σκέψης σου, πριν ακόμα αρχίσεις να μιλάς και ήμουν σίγουρος πως θα έλεγες τη σωστή άποψη. Σφυρηλατημένος στο αμόνι της ζωής, από μικρός στη φτώχεια και στην ανέχεια μαθημένος, καταλάβαινες τους ανθρώπους και τους ζύγιζες χωρίς την τιάρα της εξουσίας τους. Γαλουχημένος μέσα από τις αντιφάσεις μιας ελληνικής αριστεράς, που ακόμα ψάχνει να βρει δρόμους ανάτασης, κρατούσες ισορροπίες απόλυτα αναγκαίες για τις όποιες τρέχουσες εξελίξεις.

Ήσουν παντού **παρών** και παρά τα σοβαρά προβλήματα υγείας που είχες, δεν έλειψες από καμία σχεδόν εκδήλωση ή συνεδρίαση του Δ.Σ του Συλλόγου μας. Αγώνιστηκες με αφοσίωση για τα προβλήματα του χωριού σου απ' όποιο μετερίζι σου έπρεπε. Πήρες την σκυτάλη από αξίους Προέδρους, **την μνήμη των οποίων πάντα τιμούμε και σεβόμαστε**, και την συνέχισες με απόλυτη επιτυχία και υπευθυνότητα. Αγαπούσες τους χωριανούς σου και το μόνο πράγμα που σκεφτόσουν για το χωριό σου ήταν πως να γίνει καλύτερο.

Αγαπούσες και τον Ολυμπιακό σου. Μια αγάπη με την φιλαθλη, και όχι την χουλιγκάνικη ιδιότητα κάποιων άλλων.

Ίσως, αν όχι σίγουρα, αυτή η αγάπη για τον Ολυμπιακό σου, να σου ράγισε την καρδιά και τα αγγεία. Ξέρω, γιατί το λέγω.

Φίλε μου Τάκη, σε θυμάμαι να χορεύεις τον απτάλικο καρσιλαμά με το γνωστό σου μπρίο και τις κινήσεις που έδιναν έκφραση και μεστότητα. Κι όταν χόρευες **τρέμαν τα ταβάνια και κουδουνίζανε τα γυαλικά στα ράφια**.

Αφήνεις μια ανείπωτη κληρονομιά στους απογόνους σου (παιδιά, συγγενείς, φίλους). Σου υποσχόμαστε να σε έχουμε **σηματωρό** και **οδοδείκτη** στη ζωή μας και να γίνουμε πολύ καλύτεροί σου (**άμέις δέ γ'**

έσσομεσθα πολλῶ κάρρονες, όπως έλεγαν οι νέοι Σπαρτιάτες).

Η μνήμη σου **αιωνία**, αγαπητέ μου φίλε.

ΥΓ. Για τον Ολυμπιακό σου θα σε ενημερώνω με e-mail.

Αντίο, καλέ μας φίλε

του Παναγιώτη Χαϊδεμενάκη

Όταν μεσουρανούσες, έφυγες σε πήρε ο Αποσπερίτης κι έγινες άστρο της αυγής της πατρίδας γης το Σέλας

Επισκοπείς τον Ουρανό
τ' αγέρι ακροάσαι
της Μάνας Γης το χώμα ψηλαφάς
τον Ολυμπιακό χειροκροτάς
όπως και τότε, αν θυμάσαι...

Και σεις που είσθε ακόμα ζωντανοί
στην μνήμη σας σφιχτοκρατά ένας κόμπος
μα κλάψτε, κλάψτε γοερά
μπας και γλυκάνει ο πόνος.

[Ανέκδοτα Επιχρίσματα]*

του Οδυσσέα Αργεννού

Έπονται γλώσσες αγγέλων
κεκαλυμμένην ωδή αφυπνίζουσες
στην εν κρυπτώ ουράνια σπονδή
δωρίζουσες επαρκώς την διαυγή οδό
πίσω από λευκό μανδύα ηλίου φωτός.
Έτσι, η γεύση απόμεινε σε μας κι ο μόχθος
και η ορφάνια, αν μητέρα είναι η καλοσύνη
η ευπρέπεια, η ευγένεια, η ευαισθησία.
Απομείναμε αγνοημένοι με τα θηρία μας
για να κερδίσουμε ό,τι εκείνος τώρα έχει
ως δώρο των μυσταγωγών του δικαίου χρόνου.

*Δημοσιεύτηκε στο www.skamia.com

ΕΣΥ ΔΕΝ ΕΓΕΡΑΣΕΣ

μνήμη Τάκη Στυλιανού

Γοργόνα Παναγιά προστάτισσα
της Συκαμιάς
πάρε μαζί σου το παιδί
να το παρηγορήσεις
που 'χε ένα όνειρο στερνό
και δεν του βγήκε.

Από μικρός με τους ψαράδες
στης Σκάλας το λιμάνι διάβαζε
ιστορίες της θάλασσας.
Στην ώρα τους και τα ουζάκια.
Βράδια που βρίσκαν τ' άδικο
και το σκοτώναν επιτόπου.

Έφυγες όμως τράβηξες
για πολιτείες της ομίχλης
όπως ολάκερη η γενιά
κείνη με τ' όνομα. Αστός
εσύ δεν έγινες, καλέ μου φίλε,
ούτε σε τρίχα απ' τα μαλλιά σου.

Μα σου 'λειπε φως, γαλάζιο φως
τις νύχτες που νανούριζες
το νόστο στην ψυχή σου.
«Λίγο ακόμα» έλεγες
«και θ' αγναντεύω θάλασσα
ψηλά από το χωριό μου».

Σε πρόλαβε η άνοιξη
και σου 'κλεψε τα καλοκαίρια
αγαπημένε των παιδιών
σύντροφε του ονείρου.
Γίναν φτωχοί οι φίλοι σου
η θύμησή σου δάκρυ.

Γοργόνα Παναγιά προστάτισσα
των θαλασσοδαρμένων
θα μας θυμίζεις κόκκινα τα δειλινά
και στο χειμώνα.
Ένα χαμόγελο και μια καρδιά
που έφυγαν και κάπου εδώ γυρνάνε.

24.3.2012, Αλέξανδρος Φωσταίνης

Εις μνήμην αιωνίαν

του Παναγιώτη Χαϊδεμενάκη

Έφυγες νωρίς αλλά και ξαφνικά χωρίς να μας πεις τίποτα για το μακρινό σου ταξίδι. Κι ούτε που πρόλαβες να δεις τις μυγδαλιές, που τώρα ανθίζουν, που εσύ με υπομονή πότιζες και που έλεγες, δεν μπορεί κάποτε θ' ανθίσουν και μύγδαλα πολλά θα κάνουν.

Σε θέλαμε κοντά μας να βάψεις τα κόκκινα αβγά της Αναστάσεως που οι καίροι εγκυμονούν. Η ζωή, ό-

Καλλονή Λέσβου, Αύγουστος του '85. Δυο παλιοί συγκαίτοιχοι, Τάκης Στυλιανού και Αλέξανδρος Φωσταίνης.

μως, έχει δυστυχώς τους δικούς της νόμους. Άλλοτε για κάποιους πάει αργά και γι' άλλους τρέχει με «χίλια». Για σένα, Τάκη, έτρεξε πολύ γρήγορα και η καρδιά σου δεν μπόρεσε ν' αντέξει σ' αυτό το βήμα το ταχύ.

Δεν πειράζει, όμως. Θ' αναλάβουμε εμείς να συνεχίσουμε το έργο σου δίνοντας όλες μας τις δυνάμεις απ' οποιοδήποτε μετερίζι. Η ζωή και οι ανάγκες της μας το προστάζουν. Δεν ξέρω όμως αν θα τα κάνουμε τόσο καλά όσο εσύ. Γιατί εσύ ήσουν ΕΣΥ, ο «μαέστρος», ο «μέντορας».

Σίγουρα όμως θα σε ενημερώνουμε για όλα τα τεκταινόμενα, που άμεσα σε ενδιέφεραν. Θα σε ενημερώνουμε για την 'Ολυμπιακάρα' σου, που πήρε επάξια τον τίτλο της πρωταθλήτριας Ευρώπης στην καλαθοσφαίριση. Θα σ' ενημερώνουμε και για την 'Καλλονή', το ποδοσφαιρικό θαύμα της Μυτιλήνης, που οδεύει για τη Α' Εθνική κατηγορία. Και βεβαίως για την τρέχουσα πολιτική επικαιρότητα, που γι' αυτήν τόσο αγωνιούσες, για ν' αλλάξουν πολλά πράγματα. Θα σ' ενημερώνουμε με e-mails, που θα στέλνονται στο «Πανθέον των Αθανάτων», εκεί που κείτονται οι σεμνοί και ταπεινοί αγωνιστές της ζωής.

Ο Τάκης Στυλιανού υπήρξε ιδρυτικό μέλος και επί σειρά ετών Πρόεδρος και μετέπειτα απλός αλλά πάντα μάχιμος στρατιώτης του συλλόγου μας «Παναγία η Γοργόνα». Η εμπειρία του σε κοινωνικο-πολιτικά θέματα σε συνδυασμό με την μετροέπεια και την ηπιότητα του χαρακτήρος του του προσέδιδαν μεγάλο κύρος και βαρύτητα στα λεγόμενά του. Ήταν, εν ολίγοις, ο μέντοράς μας. Χωρίς να υποβαθμίζουμε ή να παραγνωρίζουμε τις μεγάλες προσφορές των άλλων Προέδρων του συλλόγου μας, που σίγουρα τιμούμε και με σεβασμό υποκλινόμαστε στο έργο που άφησαν (με αυτό το τελευταίο ο σύλλογος μας θ' ασχοληθεί αναλυτικότερα σε εύθετο χρόνο και θα αποδώσει έμπρακτα τις ευχαριστίες του στους εκλιπόντες).

Ο Τάκης Στυλιανού υπήρξε αναμφισβήτητος ένας απόλυτα επιτυχημένος Πρόεδρος. Συνδικαλιστής από μικρός, τριμμένος στις επάλξεις των αγώνων για ένα καλύτερο αύριο απέκτησε την ικανότητα σε συνδυασμό και με το κοφτερό του μυαλό, να διαχειρίζεται καταστάσεις με ωριμότητα, δεξιότητα που ήταν πάντα προς το συμφέρον του χωριού και των συντοπιτών του. Αξίζει να αναφέρω ακόμα πως στην επαγγελματική του ζωή ήταν άδολος και τίμιος μέχρις «ανοσίας», μια ψυχούλα δηλαδή, που κάποιος θα μπορούσε πολύ εύκολα να την εκμεταλλευτεί. Και υπήρξαν, πράγματι, τέτοιοι. Ο Τάκης όμως έμεινε σταθερός στις αξίες και τα ιδανικά που υπηρέτησε και στους κώδικες συμπεριφοράς που του έδωσαν οι γονείς του, οι δάσκαλοί του και βεβαίως η αριστερή του ιδεολογία.

Άτομο με ιδιαίτερες ευαισθησίες στις κοινωνικές εκδηλώσεις. Τιμούσε τους συγγενείς και φίλους του και συμμετείχε ενεργά στα δρώμενα. Ιδανικός χορευτής του απτάλικου χορού, γέμιζε την πίστα με μεστές και απόλυτα ισορροπημένες χορευτικές κινήσεις και με φιγούρες που του προσέδιδαν μοναδικότητα αναδεικνύοντας την ουσία του τραγουδιού στις πραγματικές του διαστάσεις. Κι όταν χόρευε «τρέμαν τα ταβάνια και κουδουνίζανε τα γυαλικά στα ράφια», όπως χαρακτηριστικά μας το περιγράφει ο Γ.Ρίτσος.

Τα λόγια είναι τόσο λίγα, για να αποτιμήσουν το μέγαλο του έργο και την μεγάλη προσφορά στην γενέτειρά του Συκαμιά. Άλλωστε, φίλε Τάκη, ποτέ δεν σου άρεσαν τα πολλά και μεγάλα λόγια καθώς και οι ατέρμονες φλυαρίες. Γι'αυτό σταματάς εδώ. Η συγκίνηση είναι μεγάλη που δεν μου επιτρέπει να συνεχίσω. Αιώνια σου η μνήμη, Τάκη Στυλιανού, εις μνήμην αιωνίαν δικέ μας Τάκη.

Για το Δ.Σ του Συλλόγου Σκαμιωτών Αθήνας «Παναγία Γοργόνα».

Φίλε μου καλέ

του Νίκου Χατζηγιαννάκη

Θα στο πω ανοιχτά τώρα που δε με ακούς, φίλε Τάκη. Το είχα απωθημένο χρόνια πολλά να σε ξεμοναχίσω στην πολυθρόνα του ψυχαναλυτή, να σε ξεψαχνί-

στη σελ. 8

Αντίο ακριβέ μας φίλε, Τάκη Στυλιανού

από τη σελ. 7

σω, να σε εξερευνήσω, να κρεμάσω στα μανταλάκια τα εσώψυχα σου, να χορτάσουμε φως, να λύσω το μυστήριο της ύπαρξής σου, να ρουφήξω λίγο απ' το μύρο σου, να ραντίσω τα μυαλά μας.

Να σε βομβαρδίσω με απορίες και ερωτήματα.

Τι σόι κατασκευάσμα είσαι επιτέλους, ρε Τάκη;

Τι γυρεύεις εσύ ανάμεσα μας, υπερिπτάμενος, να μας ευφραίνεις, να μας σκανδαλίζεις, να μας ταραξείς και να μας γαληνεύεις συνάμα;

Ποιος μετεωρίτης σ' αποβίβασε στον πλανήτη γη;

Γεννήθηκες απόφιος χρυσός ή το μενταλιτέ σου άλλαξε το μέταλλο;

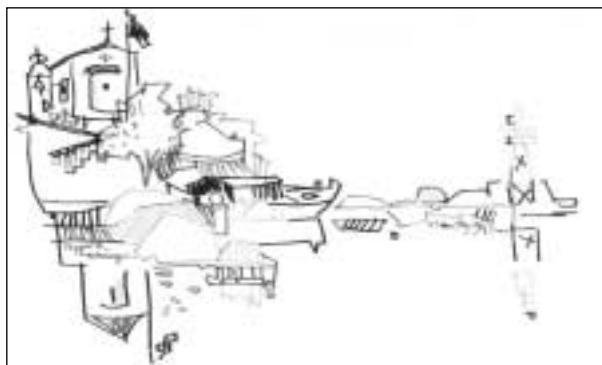
Τι σου φταιξαμε εμείς οι κοντινοί σου να σε κυνηγάμε λαχανιασμένοι να σε φτάσουμε, να κολυμπήσουμε στη σκέψη σου, να μετρήσουμε δίπλα σου το μπόι μας;

Πως κατάφερνες να μας σκουντάς, ξεγυμνώνοντας με το εκτόπισμα σου τις δικές μας μικροασχήμες;

Βγήκαμε όλοι απ' την ίδια μήτρα, αγναντέψαμε τον κόσμο απ' το ίδιο παράθυρο, μπήκαμε στο ίδιο μίξερ.

Πως έγινε και συ αλάργεψες αθόρυβα σε άλλες σφαίρες τόσο κοντινές, μα και τόσο μακρινές;

Δεν το τολμούσα, φίλε μου καλέ, να βρεθώ απέναντι σου πρόσωπο με πρόσωπο. Το δέος ξεπερνούσε την επιθυμία μου. Ήξερα, θα με απόπαιρνες, θα σκόνταφτα στη ταπεινότητά σου, στο βλέμμα σου το αυστηρό που δε συνήθιζες.

Ποιος είμαι εγώ, θα μούλεγες αφοπλιστικά, που θες να με παινέψεις; Την καταλάβαινα τη στάση σου αυτή. Το πρότυπο, το παράδειγμα, το υπόδειγμα δεν έχει χρεία προβολέων και μεγεθυντικών φακών. Καταυγάζει και πυρπολεί με λόγια και με έργα.

Κάπως έτσι πέρασαν τα χρόνια, ώσπου ένα ανοιξιάτικο πρωινό αυτού του χρόνου μας αποχωρίστηκες.

Τώρα μπορώ να μιλήσω άφοβα με σένα και για σένα, ξεκάθαρα και δημόσια. Καλώντας ταυτόχρονα όλους μας να συναντιόμαστε που και που σε μια ανοιχτή συνεδρία γύρω απ' την άδεια πολυθρόνα σου. Μιλώντας όχι γι' αυτό που ήσουν αλλά γι αυτό που άφησες ξωπίσω κληροδότημα και παρακαταθήκη. Να ξαλαφρώνουμε, να μαθητεύουμε, να καλυτερεύουμε. Ριχνοντας το τόπι πάνω σου κι αυτό με φόρα να γυρνά πάνω μας, μέσα μας, στα έγκατα της ύπαρξής μας. Γιατί να εξηγιόμαστε, εσύ το ήξερες καλά. Η σωτηρία της ψυχής είναι πολύ μεγάλο πράγμα να την αφήνουμε έρμαιο στις ανέλες των θηριών που μας περιζώνουν.

Δέξου λοιπόν, φίλε μου καλέ, τη δική μου ματιά στο φαινόμενο Τάκης.

Ανήκες σ' ένα εξελιγμένο και εξευγενισμένο ανθρώπινο είδος που λάθρα βίωνε στο ρημαγμένο κόσμο μας.

Προσπερνούσες την ανθρώπινη μικρότητα, χωρίς ασκοπες συζητήσεις, συμβιβασμούς και συγκρούσεις.

Αρνιόσουν παρτίδες με την αθλιότητα, αποχωρώντας διακριτικά στις μύτες των ποδιών σου, δεν σου πήγαινε να ουρλιάξεις θυμωμένα στο φευγικό σου.

Δεν χαϊδολογούσες το σαρκίο σου, μήτε τα νύχια σου πρόβαλες να το προστατέψεις. Προτιμούσες την έκθεση στο καμίνι της ζωής με τις χαρές και τους κινδύνους της.

Έμβλημα σου το εμείς, το εγώ σου ρίχτηκε στις αρένες των αιμοδιψών ανθρωποφάγων να χορτάσουν τη βουλιμία τους.

Εξοργιστικά επεικής απέναντι σε συμπεριφορές που πλήγωνα, σοφίζόσουν τρόπους όχι να τις κακίσσεις αλλά να τις εξηγήσεις, να τις δικαιολογήσεις, να κατασιγάζεις την ταραχή που προκαλούσαν.

Αστείρευτα τα αποθέματα μεγαλοψυχίας σου, δεν άφηναν περιθώρια για ρήξεις και γκρίζες σκιές. Είχες φροντίσει από μικρός να απαλλαγείς απ' την κρεατομηχανή του εγωισμού, που θρυμματίζει και θανατώνει τους ανθρώπους.

Ποτέ δεν αντίκρισα στα μάτια σου τη σπίθα του θυμού, του μίσους, του φθόνου, της περιφρόνησης και της έπαρσης, μόνο το χαμόγελο το διάπλατο της αγαθής προδιάθεσης που σκλάβωνε το συνομιλητή σου.

Έμεινες απροσπέλαστος απ' το μολυσματικό μικρόβιο της μικροαστικής περιέργειας, του μικροκουτσο-

μπολιού, της εισβολής στην ιδιωτικότητα των ανθρώπων, απέχοντας από το νεοελληνικό αυτό σπορ των ηλιθίων.

Κόχλαζε μέσα σου το αίμα όχι για τα μικρά και ποταπά αλλά για τα υψηλά, τα μεγαλόπνοα, τα χρειώδη της ψυχής και του πνεύματος.

Ευρύχωρος στη σκέψη, τα αισθήματα, τα δοσίματα, τις γαλαντομίες, σου αρκούσε ένα φυλαχτό κάτω απ' τη μασχάλη, η αποδοχή και η εκτίμηση των άλλων.

Στενόχωρος και άβολος μπρος στα αγοραία δούναι και λαβείν, έβγαινες λαβωμένος από τους οίκους εμπορίου, χωρίς να βγάζεις την ψυχή σου στο σφυρί.

Χαιρόσουν με τη χαρά των άλλων ακόμα και για γεγονότα που σε δυσαρεστούσαν.

Η περηφάνια και η έμφυτη αισιοδοξία σου δεν σ' άφηναν να μιζεριάσεις, να σε παίρνει το παράπονο, να καρφώνεσαι στις κακοτυχίες σου, να μεταφέρεις τις ανημπόριες σου στους άλλους.

Σεβόσουν ευλαβικά τις αντιλήψεις των ανθρώπων και δεν επεδίωκες ποτέ να τους επηρεάσεις δασκαλίστικα, με ύφος αυθεντίας.

Ο κοσμοπολιτισμός σου σε μεταμόρφωνε σε πολίτη του κόσμου. Που να χωρέσεις εσύ ένα θωρηκτό επιρρών στις φασκίες μιας οικογένειας, ενός χωριού, μιας χώρας;

Κι οι μικρές αδυναμίες σου ακόμα, συνηθισμένες ψηφίδες της ανθρώπινης υπόστασης, ήταν αγαπησιάρικες. Ίσα-ίσα να παριστάνουμε εμείς πως τάχα νουθετούμε και κανοναρχούμε το ατίθασο μεγάλο παιδί που έλαχε στο δρόμο μας.

Υπήρξες τέλος ένας αθεράπευτος εραστής του ωραίου σ' όλες του τις μορφές. Του υλικού και του άυλου, του γήινου και του ονειρικού.

Πως έγινε λοιπόν, φίλε Τάκη, και τράβηξες ψηλά, πολύ ψηλά; Με ποια υλικά χτίστηκες; Ποιο καλέμι κατεργάστηκε το είναι σου; Πως ξέμπλεξες το κουβάρι της συνείδησης; Είναι τα ερωτήματα που δισταζα να σου απευθύνω, μα τώρα θα μπω στον πειρασμό της αυθαιρεσίας να ερμηνεύσω εγώ τη σκέψη σου, να απανήσω για λογαριασμό σου.

Δυο είναι τα αγκωνάρια, κατά τη γνώμη μου, που σμίλεψες πάνω τους την προσωπικότητα σου. Δυο οι πηγές που τροφοδότησαν τον κήπο με τα ανθοφορήματα σου: το βαθύ γνωστικό και πνευματικό σου υπόβαθρο και η αριστερή σου ιδεολογία.

Σε φαντάζομαι, φίλε μου, απ' τα νεανικά σου χρόνια να αντιπαλεύει μέσα σου ο επιστήμονας και τεχνοκράτης με το διανοούμενο. Τελικά σε κέρδισε ο δεύτερος. Ο ολοκληρωμένος δηλαδή άνθρωπος που ξανοίγεται στο αχανές πεδίο της γνώσης, καλλιεργώντας παράλληλα το πνεύμα και φροντίζοντας την αγωγή της ψυχής.

Η ευρυμάθειά σου, η φιλοκαλία σου, το στοχαστικό σου πνεύμα, η φιλότεχνη φύση σου, το πάθος σου για τον αθλητισμό σε σταμπάρισαν, σε διαμόρφωσαν, σε θωράκισαν. Ήταν τα ορμητήρια, τα καταφύγια και η μέθη σου. Η προμετωπίδα και το κατατεθέν σήμα σου. Η απόλαυση αυτών που σε συναναστρέφονταν.

Όσο καταχτούσες τη γνώση τόσο απομακρυνόταν η σιγουριά του αλάθητου. Ίσως γι' αυτό να έδειχνες προσηνής και δεκτικός στην άλλη άποψη.

Όσο βάθαινε η μύησή σου σ' όλες τις μορφές της τέχνης, τόσο η αρμονία και η αισθητική έπαιρναν πρωτεύουσα θέση στη ζωή σου.

Όσο βαθιά μελετούσες τον αθλητισμό τόσο αυτός εναλλασσόταν σε ρόλους επιστήμης, ταύτισης, εκτόνωσης, ψυχαγωγίας, μέθεξης.

Η αριστερή σου ιδεολογία από την άλλη δεν σου χτύπησε τυχαία την πόρτα. Σε διαπότισε και σε καθόρισε, συναντώντας εύφορο έδαφος, πάλλοντας τις ευαίσθητες χορδές σου. Δεν την ασπάστηκες να νιώσεις την ασφάλεια ένταξης σε μια ομάδα. Ούτε για να προσποριστείς ωφελήματα, βεβαιότητες ή αυταπάτες. Ήταν μια βασανιστική καταβύθιση στον κόσμο της προσωπικής και συλλογικής αυτογνωσίας, μια δοκιμασία ξεβολέματος, ένα υπερόπλο αναμέτρησης μ' ό,τι κακοφορμίζει τις ζωές μας, μια ασπίδα που δεν αφήνει το διάφανο να θαμπώσει, ένας ψηλός πήχυς χρέους, καθήκοντος, απαιτητικότητας, ποιότητας. Τίμησες με το παραπάνω την απελευθερωτική ιδεολογία σου. Εφαρμόζοντας χωρίς ίχνος αυτοπροστασίας την βασική αρχή της «όλα για όλους, τίποτα για μένα». Κατακτώντας το βασίλειο της προσωπικής σου ελευθερίας, χωρίς τους καταναγκασμούς, τις προκαταλήψεις και τα στερεότυπα του υποκριτικού καθωσπρεπισμού. Ποντάροντας στο στοίχημα επιβίωσης του ανθρώπινου είδους μέσα σ' ένα κόσμο ανθρωπιότητας, ισότητας, αλληλεγγύης, αδελφότητας και δικαιοσύνης.

Μου πέρασε απ' το μυαλό και μια άλλη εκδοχή. Μια τρίτη επιρροή, μια μικρή πηγούλα παρακλάδι των δυο προηγούμενων. Που αναβλύζει και τούτη νάματα και

μοσχοβολίες. Η επαφή σου με το θεϊκό, το υπερβατικό στα εφηβικά σου χρόνια ίσως—λέω ίσως— να μπόλιασε μέσα σου κάποιες αρετές που πολλοί θρησκευόμενοι επικαλούνται αλλά ελάχιστοι εφαρμόζουν στην πράξη. Την συμπόνια λόγου χάρη, την ανεκτικότητα, τη συγχώρηση, τη μεταμέλεια, την καταλλαγή, την ταπεινότητα, την πραότητα, τη μακροθυμία, τη λιτότητα.

Είχα κι άλλα πολλά να σου πω, καλέ μου φίλε, δεν τα χωρά μια κόλλα χαρτί. Θα 'χουμε όλοι πολλά να λέμε, όσο κρατιέται αναμμένο το καντήλι μας. Όχι για σένα αλλά με αφορμή σένα. Γιατί εσύ το ξέρεις καλύτερα απ' όλους μας. Δεν έχουν σημασία οι αποτιμήσεις, τα εγκώμια και τα δοξαστικά των ανθρώπων. Το τόπι να γυρνά απάνω μας και μέσα μας, αυτό προέχει, μας και αδράξουμε την ουσία της ζωής, αυτή που λαμπρύνει την ανθρώπινη διαδρομή στο χρόνο.

Μέχρι να σμίξουμε ξανά κι οριστικά, καλέ μου φίλε.

ΥΓ. Ένα το παράπονο μας από σένα, πως βιάστηκες να φύγεις, λίγο πριν η Αριστερά των ονείρων σου, των ονείρων μας ξεκινήσει την έφοδο στους ουρανούς, προκαλώντας το μέλλον. Εχουμε πολλά νέα να σου μεταφέρουμε σαν ξαναβρεθούμε.

Ευχαριστήριο

Θα θέλαμε να εκφράσουμε τις πιο θερμές και ειλικρινείς μας ευχαριστίες σ' όλους εκείνους που με οποιοδήποτε τρόπο μας συμπαράσταθηκαν στις δύσκολες ώρες και στιγμές από την απώλεια του αγαπημένου μας συζύγου, πατέρα, αδελφού και θείου

Παναγιώτη Στυλιανού

ο οποίος άφησε την τελευταία του πνοή στο νοσοκομείο Ευαγγελισμός στις 24 Μαρτίου 2012. Ιδιαίτερως ευχαριστούμε θερμώς:

- Όλους εκείνους τους φίλους, τους αδελφικούς φίλους, που κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του, κατά τη διάρκεια της πολύωρης χειρουργικής επέμβασης και κατά τη διάρκεια των δύσκολων στιγμών στην Αθήνα και στη Σκαμιά έδωσαν κι αυτοί «τη δική τους μάχη» να τον κρατήσουν στη ζωή, να τον συνοδεύσουν στην παντοτινή του κατοικία μέχρι το κοιμητήριο της Σκαμιάς και να κρατήσουν αιώνια την μνήμη του.
- Τον Πρόεδρο και τα μέλη του Δ. Σ. του Συλλόγου Σκαμιωτών Αθήνας για το ουσιαστικό και ειλικρινές ενδιαφέρον τους και για την απόφασή τους να γίνει η ταφή με δαπάνη του Συλλόγου ως ελάχιστος φόρος τιμής και ανταπόδοσης στην αδιάλειπτη παρουσία του αποβιώσαντος στα Διοικητικά Συμβούλια του Συλλόγου.
- Τέλος, στους σεβαστούς πατέρες, τον πανοσιολ. πρωτοσύγκελλο της Ι. Μ. Μηθύμνης, Αρχιμ. Νικόδημο Κουτσαμπάση και τον αιδεσिम. π. Αντώνιο Ζεϊμπέκη, που τέλεσαν την εξόδιο ακολουθία στον Ι. Ν. Αγίας Φωτεινής Σκαμινέας.

Το Δ. Σ. του Συλλόγου Σκαμιωτών Αθήνας μόλις πληροφορήθηκε το θλιβερό γεγονός του θανάτου του Τάκη Στυλιανού σε έκτακτη συνεδρίαση αποφάσισε ομόφωνα τα έξοδα της ταφής να γίνουν με δαπάνη του Συλλόγου μας ως ελάχιστος φόρος τιμής και ανταπόδοσης στην αδιάλειπτη παρουσία και κοινωνική προσφορά του εκλιπόντος στο Σύλλογο Σκαμιωτών Αθήνας.

ΟΙ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΓΡΆΦΟΥΝ

← από τη σελ. 4

Κι ένα βραδάκι άρχισαν τα ροδαλά του λουλουδάκια και γέμισαν με τ' άρωμά τους την αυλή. Και τότε έγινε το πραγματικό θαύμα. Η Μαρία άρχισε να το φροντίζει, να το ποτίζει, να το νοιάζεται. Και μου παράγγειλε να της φέρω γλάστρες που της γέμισε με λογιώ-λογιώ λουλούδια. Μέχρι που στο

τέλος ξήλωσε και τα τούβλα απ' τα πατέρια και τα γέμισε κι αυτά με τριανταφυλλίες και ορτανσίες και γεράνια και βολβούς, για να έχει λουλούδια χειμώνα καλοκαίρι.

Τα βάζα ξαναβρήκαν τη θέση τους στα τραπέζια και στις ανθοστήλες. Ο παλιός καθρέφτης ξανακρεμάστηκε στη σάλα και τα τραντεδένια κουρτινάκια στόλισαν τα παράθυρα. Μα το σπουδαιότερο ήταν ότι άνοιξε την αγκαλιά της, για να σφίξει το κοριτσάκι της. Μαζί με τα λουλούδια άνοιξε και η χαρά στο σπίτι της».

Στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας η αφήγηση της Μαρίας.

Το Τρανταφλέλ'

του Αλέκου Πατσή

Ένα Σαββατόβραδο του Απρίλη του 2011, βρέθηκα στον εκθεσιακό χώρο του νέου δημαρχείου του Δήμου Περιστερίου, καλεσμένος απ' τον φίλο εκπαιδευτικό- ζωγράφο, το Γιώργο το Βαριαδάκη. Ο Γιώργος εγκαινίαζε εκείνο το βράδυ έκθεση των έργων του.

Μου ζήτησε να μιλήσω στο κοινό της έκθεσης, για τη φυσιογνωμία που αποτύπωσε στον τελευταίο του πίνακα, τον οποίο και ονόμασε Το Τρανταφλέλ. Αναφέρεται φυσικά στον αξέχαστο λαϊκό Μυτιληνιό μουσικό, τον Τριαντάφυλλο.

Με μεγάλο σεβασμό στο συγκεκριμένο και αλησμόνητο πρόσωπο και με αρκετό, μπορώ να πω, τρακ, αναφέρθηκα στη ξερακιανή μεν, αλλά συμπαθητική και γνήσια, αθώα μορφή του, όπως τη θυμόμουν από μικρός και όπως τον ζούσαμε ως φοιτητές στην Παιδαγωγική Ακαδημία Μυτιλήνης. Ερχόταν, μας εύρισκε, μας χαιρετούσε ευγενικά και άρχιζε σιγά σιγά να ανεβοκατεβάζει με μαεστρία το δοξάρι του βιολιού του. Εμείς το φοιτηταριό το βρίσκαμε όλο αυτό ενδιαφέρον και διασκεδαστικό. Αναδυόταν όλη η μουσική κουλτούρα και παράδοση, αλλά και το καθαρίο λεσβιακό ήθος, μέσα από τη λεπτή αυτή απόκοσμη φυσιογνωμία.

Παρατηρούσα κατά τη διάρκεια της ομιλίας μου ότι οι παρευρισκόμενοι ακροατές μου άκουγαν και παράλληλα παρατηρούσαν, άλλοτε με θαυμασμό και άλλοτε με εντυπωσιασμό τη μορφή του λαϊκού οργανοπαίχτη. Πιστεύω, όπως φαί-

νεται και από την φωτογραφία του πίνακα, δικαιολογημένα.

Αναφέρθηκα στη διάρκεια της βραδιάς και σε μια ιστορία από τις πολλές που άκουσα να διηγείται ο πατέρας μου, ο Παρασκευάς Πατσός κατά άλλους.

Είχαν -λέει- για πολλοστή φορά επισκεφτεί το χωριό, τη Σκάλα ο Τριαντάφυλλος με τον πατέρα του, για να παίξουν, όπως συνήθιζαν. Μουσικός κι ο πατέρας, έπαιζε σαντούρι. Εποχές που ο κόσμος ζούσε τη στιγμή, γλεντούσε τη δύσκολη καθημερινότητα, δεν άφηνε να τον βάλει από κάτω. Μεροδούλι, μεροφάι.

Μετά το γλέντι που πρόσφεραν στους ντόπιους χωριανούς θαυμαστές τους και μη έχοντας που να βγάλουν τη νύχτα, πήγαν κι έστρωσαν να κοιμηθούν μέσα στην Παναγιά τη Γοργόνα.

Η τότε μαρίδα του χωριού θέλησε να τους κάνει πλάκα. Αφού, λοιπόν, τους πήρε ο ύπνος, πήραν πετονιές, γάντζωσαν με αγκίστρια το κάτω μέρος απ' τις κουβέρτες (μάλλον καρπέτες), έφεραν τη καλούμα έξω απ' την εκκλησία και άρχισαν να τραβούν σιγά σιγά.

Ο Τριαντάφυλλος πιο ευαίσθητος στον ύπνο πήρε χαμπάρι. Ξύπνησε και τον πατέρα του.

-Πατηρέλ' ξύπνα! Ξύπνα σι λέγου, τα πράματα μπιρδέψαν.

-Πέσε Τραντάφλι να κμοιθείς, αύριγιου έχουμι δλειά κι άσι τ'ς παλαβομαρίες.

Κάνει μια προσπάθεια ο Τριαντάφυλλος να παραβλέψει την κατάσταση, αλλά με το που τον θολώνει ο ύπνος, οι μάγκες απέξω άρχισαν το τράβηγμα της κουβέρτας και πάλι.

Ε, ο Τριαντάφυλλος δεν ήθελε και πολύ. Δίνει σάλτο και ξυπνά τον πατέρα του. Μέσα στη τρομάρα τους και στην προσπάθεια τους να μαζέψουν τις καρπέτες, έμπλεξαν με τις πετονιές, παράτησαν και τις καρπέτες. Κι όπου φύγει φύγει.

Βλέπετε μη σε πάρουν χαμπάρι ότι είσαι αθώς, γνήσιος και καλοκάγαθος....

Βραδιά εκλογών

του Κωστή Κολιού

Μια από τις πολλές φορές που έλαχε να είμαι στο νησί για εκλογές, βρέθηκα απ' τη προπαραμονή στην αγαπημένη μου Σκάλα. Ήταν στο έβγα του Σεπτέμβρη, στο φθινοπωρινό λιοστάσι. Από το πλοίο, νοίκιασα ένα μικρό αυτοκίνητο και ίσα για το χωριό. Προτιμούσα να κερδίσω έστω και λίγες ακόμα ώρες ψυχικής απόλαυσης στο χωριό της καρδιάς μου, παρά να χασομεράω στη πολύβουη και άξενη πια για μένα τον μονόχνοτο, γενέτειρά μου και πρωτεύουσα του νησιού.

Κι αυτές πια οι βαπορίσιες, ατέλειωτες και κουραστικές πολιτικές συζητήσεις είχαν χάσει για μένα παντοτινά την όποια αξία τους. Μυριζόσουν από μακριά τους καλοθελητές πολιτικούς ρουφιάνους, τους επαγγελματίες κομματικούς χειροκροτητές και κοψομεσιάρηδες. Κατάντια η δημοκρατία σαν κρατάς ηθελημένα σφαλιστό το στόμα, δεν εμπιστεύεσαι πια το συνάνθρωπο. Κι εγώ που θέλω μια ζωή ν' ακουμπώ πάνω στο γείτονα, το σύντροφο, το συντοπίτη μου. Μα πού πια να τον βρω.

Κάποτε, ζητούσες αριστερός εσύ απ' το δεξιό πολιτευτή, εισιτήριο να πας στο τόπο σου, για να ψηφίσεις, και τόπαιρνες χωρίς πολλά παρακάλια, τερτίπια και τσιριμόνιες. Σα τράνεψε το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό και κάθισε αρκετό καιρό στο σβέρκο μας, η ανάγκη από την έλλειψη των εισιτηρίων σ' έκανε να στραφείς και προς τα κει. Αμ, δε. Πρώτα έφτανε το ονοματεπώνυμο μαζί και το μητρώνυμο για σιγουριά στα τοπικά κομματικά γραφεία και μετά έφτανε η έγκριση, η απόρριψη. Μου ήρθε στη μνήμη η όμορφη γεροντίστικη φάτσα του μπάρμπα Κώστα του Βασάλου, -τιμή να είσαι χρόνια καταξιωμένος απ' τους αγώνες και τα ξερονήσια, εκλεγμένος απ' το λαό πολιτικός, και να σε τιμά ο κόσμος φωνάζοντας σε μπάρμπα- που κουνούσε το κεφάλι μελαγχολικά, τη βραδιά της πρώτης νίκης του Πασοκ. Σα τον ρωτήσαμε γιατί δε χαιρείται κι αυτός και να χαμογελά μαζί μας, που δώχτηκε πια η «επάρατος» δεξιά, ο μπάρμπα Κώστας, προχωρημένα γέρος πια, γυρνά και μας κουφαίνει με τη φράση: δε βαριέστε παιδάκια μου, πάλι εμείς οι αριστεροί θα τη πληρώσουμε

με ξερονήσια. Συλλογιστήκαμε τότε μες στην ορμητική τη νιότη, πως η γεροντίστικη απαισιοδοξία τον είχε πια καταβάλλει και τάβλεπε όλα μαύρα κι άραχνα...

Τη προπαραμονή αυτών των τελευταίων εκλογών, έδωσε ο πρωθυπουργός έκτακτο ρεγάλο από πενήντα ευρώ στους αγρότες, μπας και αυγατίσει το κόμμα του καμιά ψήφο. Παλιά μου τέχνη κόσκινο. Τρέχανε οι χωριανοί στο Μόλυβο σαββατιάτικα, ανοίξανε τα δημόσια ταμεία γκρινιάρικα παραμονές των εκλογών, για να εισπράξουν οι αγρότες το πενηντάρι. Αυτός ο λαός ο υποψιάρης, ο ναμκίόρης,* δεν έχει καμιά εμπιστοσύνη στο γκουβέρνο του. Ποιος ξέρει σαν να σκέφτηκε, τι θα ξημερώσει η κάληπη τη Δευτέρα μετά τις εκλογές, αν το πενηντάρι θα ήταν ακόμα στη θέση του στο μπεζαχτά του κράτους. Κατάντια. Να τι έφαγε ο λαός μαζί με τον Πάγκαλο.

Η πλατεία της Σκάλας ήρεμη, ραχατλίδικη, ηλιολουσμένη, με λίγους ξένους, λάτρεις του φθινοπωρινού γλυκού και λαμπερού χρώματος στο νησί, οι ντόπιοι, κι εμείς οι «Αθηναίοι». Το ζευγάρι Κραντίνου, οι Ευαγγέλου, ο Αλέκος ο Πατσός, ο Κραλλάκης, η αφεντιά μου και λίγοι ακόμα που δεν τους θυμάμαι. Όλοι οι παλαβοί, που ευκαιρία και δικαιολογία γυρεύαμε για μια ακόμα βίζιτα, ένα ακόμα ψυχικό ξεδίψασμα στον όμορφο τον τόπο. Κάθε φορά που γινόντουσαν εκλογές, ευχόμασταν σώψυχα, ανάβαμε κερί σε άγιο, να έρθουν έτσι τα πράγματα, να μαγειρευτούν τα εκλογικά τερτίπια που θα έβγαζε η κάληπη, ώστε να ανακοινωθούν επαναληπτικές για την επόμενη Κυριακή, κι εμείς να βρούμε ευκαιρία να κοινωνήσουμε το άχραντο ραχάτι, χασομερήδες όλη την επόμενη εβδομάδα στο νησί. Την Κυριακή αχάραγα επέστρεψα στη Μυτιλήνη για το «ιερό χρέος της ψήφου», την ψήφο μου στο «Παρθεναγωγείον Θηλέων» στο Μπας Φανάρ. Λίγο κουτομπολιό στα όρθια με γνωστούς και φίλους από τα παλιά,

← στη σελ. 10

Φωτογραφήματα

Ζωγραφικοί πίνακες της συγχωριανής μας Γκλόριας Κουντουρέλλη, που ζει στο Μόντρεαλ του Καναδά

Οι συγχωριανοί και οι φίλοι γράφουν

✦ *από τη σελ. 9*

τα γνωστά κομματικά πηγαδάκια λίγο πριν από τη κάληψη, για ν’ αλλάξοπιστήσσει κανέννας δισταχτικός, αναποφάσιστος. Ακολούθησε ένας γρήγορος καφές να με ξυπνήσει στον «Ερμή», τον παμπάλαιο, γραφικό και πανέμορφο καφενέ στην Απάνω Σκάλα και πίσω πάλι τσαμπούκ - τσαμπούκ για το χωριό.

Πολύ πρωί, την ώρα που ξημέρωνε ο Θεός τη μέρα και πριν φύγω για τη Μυτιλήνη, άφηνα τις δυο ωραίες Ελένες, την Ιατροπούλου και την Αυγουλάδενα, στο σταυροδρόμι με το σοκάκι του σχολείου στο πάνω χωριό, να ψηφίσουν. Μην χάσει το κόμμα τις δυο ψήφους. Δώκανε τον απότομο ντου-σμεδένιο ανήφορο αγκομαχώνοντας οι δυο γραφικές γερόντισσες, κρατώντας για στήριγμα η μια την άλλη αγκαζέ, το πανωκόρμι και στις δυο να γέρνει απ’ την ίδια μπάντα, με αργό ρυθμό και συντονισμένα μια ζερβά και μια δεξιά, μαούνες σε ανταριασμένη θάλασσα, και τα δυο τους μπαστούνια να τις στηρίζουν στο ντουσεμέ της απότομης ανηφοριάς. Το είχαν από γεννησιμιού οι δυο γερόντισσες το τσαγανό στις φλέβες τους.

Το μεσημέρι μετά την επιστροφή μου, στρωθήκαμε για ούζο και μελιχλωρο, στα κάρβουνα χταπόδι στην ηλιόλουστη πλατεία, όλοι οι ντόπιοι μια παρέα. Το πολιτικό τσάτισμα πήγαινε κι ερχόταν, ήρεμο όμως και γουστόζικο, χωρίς πολιτικές εμπάθειες και φανατισμό. Στο νησί μας σα δεν πειράξεις, δεν απατάς.

Το ίδιο απόγευμα «μι του Στρατέλ’» το γιο του μπάρμπα Νίκου το Ριτσέλ’, που με τιμά ακριβά με τη φιλία του, αποφασίσαμε να βγούμε για καλαμάρι. Φτάσαμε με τη μικρή του βάρκα μέχρι τον κάβο Κόρακα, την ώρα που ο τόπος γρήγορα, φθινοπωριάτικα σκοτεινιάζει. Τη μια στιγμή μέρα και ίσα-με να γυρίσεις το κεφάλι, έρχεται το σκοτάδι να καλύψει τον τόπο. Μια περατζάδα μέχρι το κόρφο και το εκκλησάκι τους Άγιους Θεόδωρους να ασπρουδίζει μες στο σύθαμπο ο ασβέστης του.

Και να φαντάζει από μακριά, γλυκά και παρηγορητικά το αγκοκάνητλο απ’ το πολύχρωμο σε σχήμα σταυρού μικρό παρθύρι της αχιβάδας του, παρηγοριά και αναπαμός ψυχής για κάθε νυχτερινό θαλασσοδαρμένο διαβατάρη της γαλανής.

Και πάλι ήσυχα πίσω. Με τη μικρή εξωλέμβια μηχανή να μας πηγαίνει αργά και αθόρυβα, όσο πρέπει για το ψάρεμα του καλαμαριού.

Σαν σκοτεινίασε καλά η νύχτα, εκεί στο Αγιασματέλ’, από πάνω μας καθарός, έναστρος μα βαρύς, σκοτεινός πίσσα ο ουρανός, να ακουγόμαστε με τον Στρατή και να μη βλέπει ο ένας τα σουσουμία του άλλου. Τα απόνερα της βάρκας να φωσφορίζουν από το πλαγκτόν, όλο το πλούτος του ουρανού μπρουμουτισμένο μες στη θάλασσα. Τη θάλασσα που φάνταζε μυστήρια. Γαλήνια με άπνοια, πηχτή και χλιαρή σα βύθιζες τη παλάμη μέσα της, σαν να ‘χε αδειάσει μέσα της όλο το λάδι από τις αποθήκες του Συνεταιρισμού.

Πάνω απ’ τα βουνά της Ανατολής, είχαν μαζευτεί κάτι βαριά, όρθια πυκνά σύννεφα, να φεγγίζει το μπαμπάκι τους μέσα στο πυκνό σκοτάδι και βαθιά από το κόλπο του Αδραμυτίου, να αστραποβροντάει χωρίς ν’ ακούγεται στ’ αυτιά ο αχός της βροχερής αντάρας.

Ώρα ιερή, παγανιστική, ώρα μεστή για ιστορήσεις, για καρδιακά εξομολόγηση.

Άφησα το Στρατή να βγάλει απ’ τα σώψυχα όλη την αγάπη που ένιωθε για το συχωρεμένο πατέρα του. Άλλο που δεν ήθελα, να ξεδιψάσω το γανιασμένο, στεγνό λαρύγγι της ψυχής μου.

Σαν παντρεύτηκε, λέει, το πρώτο παλικάρι της μπεκιάρικης παρέας του μπάρμπα Νίκου, ο Θεμιστοκλής, ο και Μουστούκης παρατσουκλιάζόμενος, άρχισαν και οι καθημερινές του αδικαιολόγητες απουσίες απ’ το βραδινό προσκλητήριο της μπεκιάρικης παρέας.

Ένα σαββατόβραδο, απολογήθηκε ο Θεμιστοκλής, πως έπρεπε να γυρίσει νωρίς στο σπίτι γιατί την άλλη μέρα, Κυριακή, είχαν καλεσμένο «του κμπάρου για τραπέζ’». Πολύ τους κακοφάνηκε τους αποδέλοιπους που το χάνανε το παλικάρι μέρα με τη μέρα. Για να τον γδικιωθούν λοιπόν, όπως ήτανε τσακίρ κέφι απ’ το πισιό, πήγαν αξημέρωτα στο σπίτι του νιόγαμπρου, άνοιξαν με βια το στενό παραθύρι της ισόγειας κουζίνας, μπήκε όλος ο νταϊφάς μέσα, κάθισαν ήσυχα, ακουβέντιαστα στο τραπέζι, και χωρίς πολλά λόγια άνοιξαν τη χαράνη με το έτοιμο, ζεστό ακόμα κοκκινιστό πετεινάρι και το κάνανε κανούργιο. Την άλλη μέρα θα έπεφταν να μαγειρευτούν στη χαράνη και οι γιουφκάδισ**. Εριξαν τα απομεινάρια με τα κόκαλα στη χαράνη, την σκέπασαν με τη πετσέτα μπας και κρυώσει ο κόκορας και βγήκαν ήσυχα – ήσυχα σα νοικοκυραίοι.

Ο Θεμιστοκλής που παρά λίγο να χωρίσει, τους έκοψε τη καλημέρα για αλογάριαστο καιρό...

Περισσότερο ιστορούσαμε παρά ψαρεύαμε. Όλα κι όλα δυο τα καλαμάρια που καταφέραμε να ανεβάσουμε. Κι αυτά απ’ το Στρατή. Ήταν μια όμορφη βραδιά. Να χαρχαλεύει ηδονικά και να ξεμουδιάζει το ραχατλίδικα ξαπλανταρωμένο μυαλό.

Γωνιάσαμε απ’ τη Μαύρη Πέτρα προς το Σουβλερό. Ξεχαστήκαμε, χάσαμε τα μερομήνια, τον τόπο και την ώρα. Όταν ξαφνικά προσγειωθήκαμε και πάτησαν τα μυαλά στο τόπο τους, μ’ ένα έκπληκτο ωχ και κοιτάζοντας τα ρολόγια, αποφασίσαμε να βγούμε όσο γρήγορα μας το επέτρεπε η μικρή μηχανή, να δώσουμε τα καλαμάρια για τηγάνισμα, μεζέ στο βραδινό μας εκλογικό ούζο. Και μες στη φθινοπωριάτικη, βραδινή δροσιά της μικρής πλατείας να παρακολουθήσουμε ήσυχα και όμορφα τα εκλογικά αποτελέσματα.

Πολύ αργά. Ήταν η πρώτη φορά που εφαρμόστηκε η μέθοδος μέτρησης των αποτελεσμάτων με το σύστημα exit poll.

Σαν φτάσαμε στους καφενέδες, από την τηλεόραση του Πατσού, ο Μιλτιάδης ο Έβερτ με ένα τραγικό, συννεφιασμένο ύφος αλλά και μια αξιοπρέπεια που ήταν για λύπηση και

συμπάθιο, αξιοπρέπεια που χάθηκε ανεπίστρεφτα απ’ τους πολιτικούς, παραδεχόταν έντιμα την ήττα του, παρέδινε ουσιαστικά την εξουσία του κόμματός του στον μικροκωσταντίνο, τον Κωστάκη τον Καραμανλή.

Σωθήκανε. Κι αυτοί κι εμείς οι αποδέλοιποι.

Πάντως, από τότε οι εκλογές έχασαν τη νοστιμιά, το πέρι τους, την αγωνία να περιμένεις με τους φίλους αργά και βασανιστικά τα αποτελέσματα των εκλογών να ανεβοκατεβαίνουν, να γίνεται παιχνίδι, να στοιχηματίζουν οι τζογαδόροι του ντουινιά για το τελικό ποσοστό, να προηγείται μια το ένα κόμμα, μια το άλλο και να συντροφοξημερώνεσαι με σοφές πολιτικές αναλύσεις.

Ήρθε και μας βρήκε στο τραπέζι μας για παρέα και ο Πάρις, ο αδερφός του Στρατή. Εκεί που τα λέγαμε και όμορφα τα σχολιάζαμε, βλέπουμε τον Αλέκο το Πατόο ν’ ανεβαίνει με μια ξυλόσκαλα πάνω στη μεγάλη αγριουμοριά, και να κόβει από την κουφέλα της ένα τσαμπί μεγάλους, ασπροκίτρινους αμανήτες «πλευρότους», που η υγρασία και η ζέστη του δέντρου τους γεννά. Τους τηγάνισε η Μαρία του Γιώργη και τους μοίρασε ο Αλέκος για μεζέ, πεσκέσι στα τραπέζια μας.

Αφού κεράσαμε την πίσω παρέα που υποστήριζε τη δεξιά παράταξη ένα πενηνταρέλ’ ρακί παρηγοριάς και τους ευχηθήκαμε «μι τ’ς γίες σας, κι τ’ χρόν’, κι πιαστικά», τους καλοβραδιάσαμε και ανεβήκαμε στο συνοικισμό για ύπνο.

Τελευταίο βράδυ με σωσμένα τα εκλογικά ψέματα πριν την καταναγκαστική επιστροφή στην κακή, ψυχρή κι ανάποδη Αθήνα.

*Ναμikiόρης: ο αχάριστος **γιουφκάδισ: οι χειροποίητες ντόπιες χυλοπίτες

Μια ενδιαφέρουσα πρόταση του Παναγιώτη Χαϊδεμενάκη

Έχοντας πλήρη συνείδηση γι’ αυτά που σας προτείνω, μιας και γνώριζα από χρόνια τον εκπιόντα Τάκη Στυλιανού, και λαμβάνοντας υπ’ όψιν τις πάγιες ιδέες μου, ότι δηλαδή οι έντιμοι, άδολοι αγωνιστές ενός τόπου πρέπει να τιμώνται διαχρονικά προτείνω τα κάτωθι:

Απευθύνω επίσημη πρόταση στους φορείς του τόπου, όπου ο Τάκης Στυλιανού μεγάλωσε, μεγαλούργησε και έδωσε τα πάντα από την ζωή του, όπως:

1. Ονοματιστεί μία αίθουσα του Μουσείου του χωριού σε αίθουσα «Τάκη Στυλιανού».

2. Αφιερωθεί μια προσεχής εκδήλωση που θα γίνει στο χωριό και να τιτλοφορηθεί με τ’ όνομά του.

3. Προτείνω, επίσης στους φορείς του Καλλικράτειου Δήμου Λέσβου να δώσουν το όνομά του σε κάποια από τις κύριες οδούς του χωριού. Αν το προτείνουν οι φορείς, γιατί να μην γίνει αποδεκτό; Νομίζω πως είναι καιρός να ονοματίζονται και οι δρόμοι των χωριών με ονόματα που εμείς εισηγούμαστε, είναι καταξιωμένα στις συνειδήσεις μας και δεν μας τα επιβάλλουν «άνωθεν», για να εξυπηρετούν τους εκάστοτε πολιτικούς χειρισμούς κυβερνήσεων που ενδεχομένως να μην είναι και απόλυτα αποδεκτοί από το σύνολο των κατοίκων. Άλλωστε η έννοια ενός «τιμωμένου» προσώπου είναι πολύ σχετική, ανάλογα με ποιο πρόσωπο την βλέπει ο καθένας. Νομίζω, λοιπόν, ότι κάποτε πρέπει να ξεκινήσουμε εμείς αυτές τις πρωτοβουλίες, για να μην μας ξεπερνούν τα γεγονότα.

Η πρόταση είναι δική μου και πιστεύω να υιοθετηθεί απ’ όλους τους φορείς. Ειδικότερα δε, συνιστώ στην καθ’ όλα αξιαγάπητη οικογένεια του Τάκη Στυλιανού να ξεπεράσει τις «όποιες εκ της συγγένειας ορμώμενες και κατά μίαν έννοιαν δικαιολογημένες σεμνότητες» και να αποδεχθεί την πρότασή μου, που πρέπει να τύχει βεβαίως και της σχεδόν καθολικής αποδοχής του συνόλου των κατοίκων της Συκαμιάς.

Ελληνικά προϊόντα της Αθανασίας Τσίχλα

Η οικονομική κρίση που όλοι βιώνουμε είναι γεγονός ότι θα αποτελέσει μια ευκαιρία για αναθεώρηση πολλών αντιλήψεων που μέχρι σήμερα τις θεωρούσαμε ως δεδομένες και αυτονόητες, όπως και αλλαγη νοοτροπιών και στάσεων απέναντι σε πολλές καταστάσεις.

Αφορμή γι’ αυτόν τον προβληματισμό αποτελεί η συμπεριφορά ορισμένων συνανθρώπων μας, οι οποίοι χωρίς οι ίδιοι να ευθύνονται βρίσκονται σε κάποια σύγχυση, η οποία δυστυχώς ενισχύεται και από μερίδα των μέσων μαζικής ενημέρωσης ή και «ανενημέρωτους», αν προτιμάτε.

Συγκεκριμένα, τον τελευταίο καιρό γίνεται μια προσπάθεια δημιουργίας ενός κύματος φυγής και μετανάστευσης των ελλήνων νέων κυρίως αλλά και όχι μόνο στο εξωτερικό. Όταν ο άλλος βρίσκεται σε απόγνωση και ζητάει μια οποιοδήποτε δουλειά, την οποία δυστυχώς δεν βρίσκει, τότε λογικό είναι να κοιτάει αλλού και να σκέφτεται και εναλλακτικές λύσεις, όπως τη φυγή στο εξωτερικό. Θεωρώ ότι η λύση αυτή δεν είναι πανάκεια. Τα πράγματα δεν είναι ρόδινα εκεί ούτε στρωμένα με ροδοπέταλα. Ο τρόπος ζωής είναι εντελώς διαφορετικός και αρκετά απρόσωπος, μπορώ να πω, και προσωπικά πιστεύω ότι είναι μια απόφαση που χρειάζεται πολλή σκέψη.

Την ίδια στιγμή που το έμφυχο υλικό της χώρας φεύγει για το εξωτερικό η ελληνική επαρχία ερημώνει. Εδώ λοιπόν τίθεται το ερώτημα: γιατί να προτιμάται το εξωτερικό και όχι η ελληνική επαρχία; Είναι γεγονός ότι στα τελευταία τριάντα περίπου χρόνια υποτιμήσαμε πολλά επαγγέλματα, ανάμεσα στα οποία και όσα σχετίζονται με τη γη. Περιφρονήσαμε την χειρωνακτική εργασία και όλα αυτά τώρα τα βρίσκουμε μπροστά μας.

Το ελληνικό βαμβάκι, για παράδειγμα, θεωρούνταν ένα από τα καλύτερα του κόσμου. Τώρα δυστυχώς διαδίδεται ότι η ποιότητά του έχει πέσει κατακόρυφα και έχει απολέσει εδώ και καιρό την πρώτη θέση. Το λάδι μας, που δεν υπάρχει

πιο αγνό, πιο καθαρό από το ελληνικό με το μοναδικό κεχριμαπρένιο χρώμα του, δεν είμαστε σε θέση να το τυποποιήσουμε και να το εμφιαλώσουμε. Η κατάσταση αυτή είναι ενδεικτική της ελληνικής γραφειοκρατικής παθογένειας που καταστρέφει κάθε προσπάθεια δημιουργίας και επιχειρηματικότητας. Το αποτέλεσμα δυστυχώς είναι το λάδι μας να εμφιαλώνεται στο εξωτερικό, όπου εκεί το ανακατεύουν με λάδια ιταλικά και ισπανικά, τα οποία είναι σαφέστατα πολύ κατώτερης ποιότητας. Το αποκορύφωμα ήταν όταν πριν από λίγο καιρό είδα στο super market ελιές Κίνας και λεμόνια Αιγύπτου.

Έτσι μπορούμε την δημιουργικότητά μας και την διάθεση για εργασία να την διοχετεύσουμε στις ευκαιρίες που προσφέρει η ελληνική επαρχία, να αρχίζουμε να παράγουμε ποιοτικά ελληνικά προϊόντα με διάθεση, μεράκι και φαντασία και πάνω από όλα με σεβασμό στον καταναλωτή, που να μην περιορίζονται μόνο στον αγροτικό τομέα αλλά και σε άλλους τομείς όπως στο εμπόριο, ή ακόμα στην παροχή υπηρεσιών. Θα πρέπει να στηρίζουμε αυτές τις προσπάθειες ως καταναλωτές και να προτιμάμε τα ελληνικά προϊόντα, όσο αυτό είναι εφικτό, μέσα στην παγκοσμιοποιημένη οικονομία.

Να αγοράζουμε ελληνικά προϊόντα, γιατί δίνουμε δουλειά σε «ελληνικά χέρια» και καθίστανται βιώσιμες οι ελληνικές επιχειρήσεις και εταιρείες. Είναι γεγονός ότι οι Έλληνες είναι δημιουργικοί άνθρωποι και δεν φοβούνται την δουλειά, παρά τις περί του αντιθέτου προσπάθειες κατασυκοφάντησης από τους Ευρωπαίους «φίλους» μας.

Τον τελευταίο καιρό με ιδιαίτερη ευχαρίστηση διαπιστώνω ότι όλο και περισσότεροι καταναλωτές ευαισθητοποιούνται και κινούνται προς την κατεύθυνση αυτή δείχνοντας την προτίμησή τους στα ελληνικά προϊόντα. Αυτή η στάση ζωής δεν πρέπει να παρεξηγηθεί και να χαρακτηριστεί ως πράξη εθνικιστική ή σοβινιστική. Το να υπερασπίζεσαι, να αγαπάς την πατρίδα σου και να βοηθήσεις να βρει πάλι τον βηματισμό και να σταθεί όρθια σ’ αυτές τις ιδιαίτερα δύσκολες στιγμές που περνά, είναι καθήκον και το ελάχιστο που οφείλει να πράξει κανείς.

Στο εξής φροντίζουμε να αγοράζουμε όσο το δυνατό αυτό είναι εφικτό προϊόντα που παρασκευάζονται στην Ελλάδα (σε ό,τι αφορά τα τρόφιμα είναι αυτά που ο κωδικός τους στο bar code ξεκινάει από το περιφημο 520), προτιμάμε εγχώρια τυριά όπως φέτα, γραβιέρα αντί για ροκφόρ, γιαούρτια, γάλατα, κρεατικά, σοκολάτες αλλά και ρούχα ή παπούτσια που έχουν παραχθεί στον τόπο μας. Πολλά από τα αγαθά αυτά δεν έχουν σε τίποτα να ζηλέψουν των αντιστοίχων ξένων και σε ό,τι αφορά ειδικά τις σοκολάτες τολμώ να πω ότι είναι και ανώτερης ποιότητας.

Όπως προειπώθηκε οι καταστάσεις που βιώνουμε είναι ι-διαίτερα σκληρές και δύσκολες. Πολλές αντιλήψεις που μέχρι τώρα θεωρούσαμε δεδομένες και αυτονόητες θα πρέπει να τις επανεξετάσουμε. Οφείλουμε να αγαπήσουμε ξανά τον τόπο μας, να εμπιστευτούμε τις ικανότητες και την φαντασία των συμπατριωτών μας, να αποδειξουμε ότι μπορούμε και να ξαναβρούμε τον προσανατολισμό μας. Οφείλουμε και την πατρίδα μας να βοηθήσουμε, αλλά κυρίως, για να ξεπεράσουμε την κρίση, πρέπει να διδαχθούμε από αυτήν, ώστε να μην επαναλάβουμε στο μέλλον τα λάθη που διαπράξαμε στον παρελθόν.

Αφιερωμένο στη Μάρω Λιόση του Λευτέρη Τσιλικλή

Όμορφη κόρη η Μαριώ μελένια η λαλιά της χρυσά τα ωραία της μαλλιά μα πιο χρυσή η καρδιά της. Στην όμορφή της την ψυχή σα δώρο απλωμένο τριαντάφυλλο εκατόφυλλο και πάντα μυρωμένο.

Ειν’ η ευχή των χωριανών κι η πιο ωραία φήμη. Κι είναι η τιμή σου σε ολωνών των χωριανών τη μνήμη. Πάντα όλων μας οι ευχές το δρόμο σου να ραίνουν κι οι Μοίρες με χρυσές κλωστές την τύχη σου να υφαίνουν.

Όλα τα άστρα τ’ ουρανού κρυφτήκαν στα μαλλιά της κι αφού σταλάξανε στον νου φωτίσαν την καρδιά της. Χρυσάφι αγάπη αδελφική στους γύρω της μοιράζει και η ματιά της δυνατή πάντα ψηλά κοιτάζει.

Στο καρποφόρο έργο της δίνει και την ψυχή της και η καλή της η καρδιά στολίζει τη ζωή της. Εύχομαι κάθε βήμα της να είναι ευλογημένο και το δροσάτο ποίημα σε κείνη χαρισμένο.

Συμβουλή παχυσαρκίας του Απόστολου Καρανικόλα

Κακό είναι στον άνθρωπο αυτή η παχυσαρκία πρέπει να ’ναι προσεκτικός, όχι πολυφαγία.

Να τρώγει με το μέτρο του εκείνο όσο πρέπει και θα ναι πάντοτε λαφρύς και την υγεία του θα έχει.

Να μην είναι υπέρβαρος ποτές του σώματός του λίγα του να ναι τα κιλά καλό στον εαυτό του,

Παχύσαρκοι ας προσέξουνε αυτό το πρόβλημά τους λίγο φαί να βάζουνε μέσα εις την κοιλιά τους.

Γράμματα αναγνωστών

Καλλονή, 26 Μαρτίου 2012

Έλαβα την εφημερίδα του Συλλόγου σας που είχατε την καλοσύνη να μου αποστείλετε και σας ευχαριστώ πολύ.

Τη διάβασα με πολύ ενδιαφέρον και σας συγχαίρω για την ποιότητά της και για τις όλες προσπάθειες που καταβάλλετε, για να κρατάτε το Σύλλογό σας ζωντανό και παραγωγικό.

Με ιδιαίτερο ενδιαφέρον διάβασα τον απολογισμό των πραγματοποιημένων σας της περασμένης χρονιάς και τον προγραμματισμό των στόχων της νέας. Πολύ αξιέπαινες προσπάθειες.

Εξαιρετικό από κάθε άποψη το κείμενο του Λευτέρη Κανέλλη «Της Κλειώς» από τη στήλη «Ακούστε χωριανοί».

Όσο για το κείμενο του συμπατριώτη σας σχολάρχη Σπύρου Αναγνώστου «Αι τελευταίαι ημέραι των Τούρκων στη Σκαμιά», όπου υπερτονίζει ο σχολάρχης την ανάγκη να «υποδουλίζεται το κατά των Τούρκων φυλετικόν μίσος», έχω να παρατηρήσω το εξής. Ο αείμνηστος σχολάρχης έγραφε αυτά σε μια εποχή, όπου τα πάθη ανάμεσα στους δυο λαούς ήταν εξημμένα και ανοιχτές οι πληγές από τις βάρβαρες ενέργειες ανάμεσά τους, που ωστόσο δεν ήταν μονομερείς. Επομένως ως ένα βαθμό –μικρό κατά την άποψή μου- δικαιολογείται να εκφράζεται έτσι. Εμείς σήμερα, στα εκατό σχεδόν χρόνια που έχουν μεσολαβήσει από τότε, έχουμε διδαχθεί ότι τα φυλετικά μίσση και πάθη οδηγούν τους λαούς σε ασταμάτητους πολέμους και οδυνηρές καταστροφές και μόνο η αμοιβαία κατανόηση και συνεννόηση δίνει τις λύσεις στα προβλήματα τους. Αλλά και ο ίδιος ο Σπ. Αναγνώστου, αν ζούσε λίγα χρόνια ακόμα και έβλεπε σε ποια καταστροφή μας οδήγησε το μίσος αυτό, ίσως θα είχε αλλάξει γνώμη.

Και πάλι σας ευχαριστώ και σας εύχομαι καλή δύναμη και επιτυχία στο έργο σας.

Χρήστος Αν. Σταυράκογλου

Καναδάς, 16 Μαΐου 2012

Στους αγαπημένους μας συγχωριανούς εύχομαι καλό καλοκαίρι και καλές διακοπές. Πρόσφατα έμαθα τα θλιβερά γεγονότα για συγχωριανούς που απεβίωσαν. Και ιδιαίτερα τον πρόωρο χαμό της πολυαγαπημένης μας φίλης Αφρούλας Γρηγορίου, που τόσο πολύ θα μας λείψει. Σας στέλνω εις μνήμη της Αφρούλας 100 δολάρια για τη συντήρηση της Σωτήρας, εκεί που θα βρίσκεται.

Γεια σας συγχωριανοί και ο Θεός μαζί σας,

Επικήδειος στίχος για την θεία Αφρούλα (17/4/12)

του Δημήτρη
Σαράντου

Αγαπητή θεία Αφρούλα γεια σου,
των αρχαγγέλων την αυλή έχεις μπροστά σου.
Εκεί ένα σπίτι φιλικό σε περιμένει,
μια οικογένεια, όπως παλιά, σε ανασταίνει.

Είναι η μπτέρα σου η Φερενίκη,
είναι ο πατέρας σου ο Δημητρός,
είναι ο Στράτος ο αδελφός σου,
είναι όλοι αυτοί που φύγανε
παλιά πριν από σένα.

Τόσες ψυχές χωριό ολόκληρο, σε αγκαλιάζουν
στον παραδείσου την αιώνια ξεστή αγαλλίαση,
μαζί σου τον Θεό για πάντα θα δοξάζουν.

Γι' αυτό και εμείς θα θυμόμαστε
για πάντα την χαρά σου,
που όταν σε συναντούσαμε
έβγαине απ την καρδιά σου.

Αγάπη πάντα μοίραζες δεν κράταγες κακία,
μια παρεξηγημένη μερικές φορές αριστοκρατική κυρία.
Γιατί εσύ τον πήχη πάντα ψηλά έβαζες, σ' άρεσαν τα ωραία
και αν η ζωή κάποια σου στέρπσε
σου τ' άλλαξε με άλλα πιο ωραία.

Για πάντα θα σε θυμόμαστε στη λιγοστή ζωή μας,
ξέρω - θεία - θα είσαι εκεί να μας κεράσεις
βύσσινο στην ύστατη στιγμή μας.

Ιστορικά έγγραφα του τόπου μας

Ληστρική επίθεση στην Κλειώ από τον Χασάν Σακαλλή εκ Κάπης

Διαβάζοντας στο προηγούμενο φύλλο της "Σκαμιάς", που επάξια έχει καταλάβει μία από τις πρώτες θέσεις των Λεσβιακών περιοδικών εκδόσεων, το ενδιαφέρον κείμενο του σπουδαίου Σχολάρχη, ερευνητή, λόγιου και αγωνιστή Σπύρου Αναγνώστου, που κατοικήθηκε από τους Τούρκους, στις 18 Νοεμβρίου 1912, στο μεσοδιάστημα όπου ήταν ελεύθερη η πρωτεύουσα Μυτιλήνη αλλά τουρκοκρατούμενο το βορειοδυτικό νησί, ανέτρεξα στο πλούσιο αρχείο της Μητροπόλεως Μηθύμνης, όπου πρόσεξα το με ημερομηνία 30 Μαρτίου 1897 παρακάτω κείμενο, που αφορά τα χωριά της βόρειας Λέσβου.

Πρόκειται για μια επιστολή-καταγγελία του τότε άξιου, δραστήριου, πατριώτη και φωτισμένου Μητροπολίτη Μηθύμνης Στέφανου Σουλίδη, που καταγόταν από το χωριό Μάργωνα Κορυτσάς της Βορείου Ηπείρου, προς τον Τούρκο διοικητή της Λέσβου, δεκαπέντε χρόνια πριν την απελευθέρωση.

Τα όσα καταγγέλλει ο Μητροπολίτης δείχνουν ότι ακόμα και στα τελευταία χρόνια της καταρρέουσας Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, οι Έλληνες χριστιανοί υπήκοοι της υφίσταντο από τους φανατικούς μουσουλμάνους, με την κάλυψη των Τούρκικων αρχών, καταπατήσεις κτημάτων, εκφοβισμούς, απειλές για τη ζωή τους, ληστρικές επιθέσεις στα σπίτια τους, αδικαιολόγητες φυλακίσεις και κάθε είδους μειώσεις της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας, παρόμοια με όσα υπέστη ο Σπύρος Αναγνώστου.

Την επιστολή περιέχει ο "Κώδεξ Ιεράς Μητροπόλεως Μηθύμνης υπ' αριθμ. 3" και την παραθέτω αυτούσια με την πλούσια γλώσσα της, στην πολυτονική γραφή της, στη φιλόξενη "Σκαμιά" με έξι απαραίτητες υποσημειώσεις.

Άριθμός 46

Πρός τήν Α. Έξοχότητα τόν Μουτεσαρίφην⁽¹⁾ Μιτυλήνης Χιθζή πασάν⁽²⁾

Έξοχώτατε!

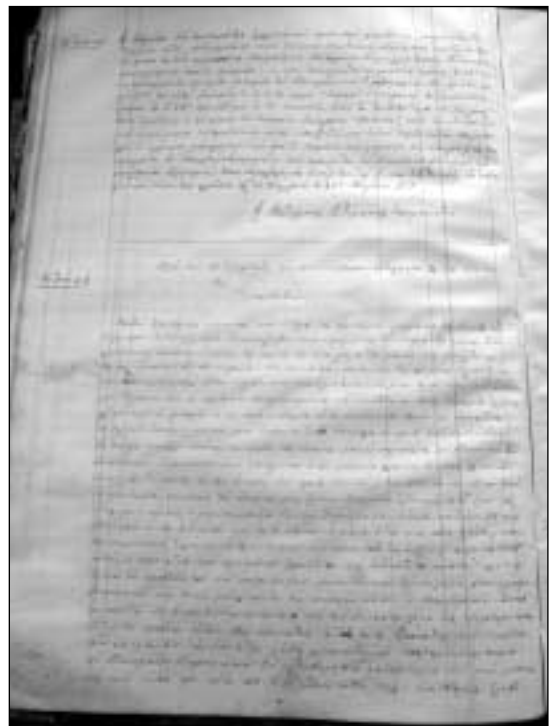
Καίτοι αξιοπαίφ μερίμνη καί έντολη της Έμετέρας έξοχότητος τά δέοντα εις ένέργειαν έτέθησαν, προς ανάκαλυσιν καί συμφώνως τῷ Νόμῳ τιμωρίαν τῶν ληστρικῶς ἀποπειραθέντων τῇ νυκτί τῆς 19ης λήγοντος μηνός νά εισέλθωσιν εις τήν οἰκίαν τοῦ Παναγιώτου Παρασκευᾶ, κατοίκου τοῦ χωρίου Κλειοῦς καί Προκρίτου⁽³⁾ αὐτοῦ, οὐχ ἥττον καλόν καί συντελεστικόν, οὐ μήν ἀλλά καί καθήκον μου ἐθεώρησα καί ὁ εὐχετικῶς ὑποφαινόμενος νά διαβιδάσω Αὐτῇ ταπεινῶς ὀλίγας λέξεις περί τῆς λυπηρᾶς ὅσον καί σοβαρᾶς αὐτῆς ὑποθέσεως.

Κατά τά ἄρμοδιῶς ἐκ Κλειοῦς ἀναγγελλόμενά μοι ὑπόνοια ἐκεῖ ὑπάρχει θάσιμος καί πιστεύεται, ὅτι τήν ληστρικὴν ἀπόπειραν κατά τῆς οἰκίας καί οἰκογενείας τοῦ Παναγιώτου Παρασκευᾶ διωργάνωσε καί ἐξετέλεσεν ὁ τοῦ γείτονος χωρίου Κάπης Χασάν Σακαλλῆς, ἄνθρωπος ὅστις, εἰ καί διὰ τιμῆς περιβάλλεται ὑπὸ τῆς ἐν Μανδαμάδῳ Μουδηρίας⁽⁴⁾, συνεπεία τῆς ὁποίας οὐκ ὀλίγην ἐπιρροήν ἐξασκεῖ καθ' ὅλον τόν Ναχεέν⁽⁵⁾ ἐκείνον, ὡς λέγεται, μόλα ταῦτα θεωρεῖται ὡς βίαιος, αὐθαίρετος καί ἐπιρρεπῆς εἰς τήν ἀδικίαν καί εἰς τό κακόν ἐν γένει.

Ὅθεν καί οὐκ ὀλίγα φαίνεται παράπονα ἔχουσιν οἱ χριστιανοὶ κάτοικοι τῶν ἐκεῖ περὶ χωρίων κατ' αὐτοῦ, ὡς πολυειδῶς καί πολυτρόπως ζημιοῦντος καί ἀδικοῦντος αὐτούς. Έσχάτως ἀφῆκε τά πρόβατά του νά καταστρέψωσι μίαν βοσκήν τοῦ ἐν λόγῳ Παναγιώτου Παρασκευᾶ καί ἔπειτα μετεχειρίσθη τήν ἐπιρροήν αὐτοῦ ἐν Μανδαμάδῳ ὡς πολυειδῶς καί πολυτρόπως ζημιοῦντος καί ἀδικοῦντος αὐτούς ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωάννης, λόγῳ ὅτι ἐδηλητηρίασεν δῆθεν τά πρόβατα αὐτοῦ. Μὴ ἄρκεσθεις δέ εἰς τοῦτο ἠκούσθη, ὡς βεβαιοῦται, καί ἀπειλῶν, ὅτι ἐάν δέν ἤθελε λάβει χρηματικὴν ἀποζημίωσιν παρὰ τοῦ Παναγιώτου Παρασκευᾶ θά προσβάλλῃ τό κατὰστημά του καί φονεύσῃ καί αὐτόν τόν υἱόν του.

Καί τῷ ὄντι μετὰ βραχύ διάστημα ἔλαβε χώραν ἡ κατά τῆς οἰκίας τοῦ Παναγιώτου ληστρικὴ ἐπίθεσις, ἣτις εὐτυχῶς ἀπέτυχεν ἐκ θείας Προνοίας καί χάρις εἰς τήν γενναιοδωρία τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰωάννου, ἀντιτάξαντος, σὺν τῷ ὑπηρέτῃ αὐτοῦ, κρατερὰν ἀμυναν εἰς τοὺς κακούργους καί ἀγωνισθέντος μετὰ αξιοπαίφου αὐταπαρνήσεως, ὅπως σώσῃ ἐκ τοῦ προφανοῦς κινδύνου καί ἑαυτὸν καί τήν οἰκογένειαν τοῦ ἀπόντος πατρός του.

Μέ ὅλην ὁμως τήν ἀποτυχούσαν ληστρικὴν ταύτην καί φονικὴν ἀπόπειραν, ἡ ὁποία φαίνεται

Κώδεξ Ἱεράς Μητροπόλεως Μηθύμνης
ὕπ' ἀριθμ. 3

πρωτοφανῆς εἰς τά μέρη αὐτά, μέ ὅλην τὴν χάριτι θείαν, ἐπιτευχθεῖσαν ἀπόκρουσιν αὐτῆς, ὁ Παναγιώτης ἔχων ὑπ' ὅψιν τά προηγούμενα τοῦ Χασάν Σακαλλῆ καί τόν φιλέκδικον καί κακοποιόν αὐτοῦ χαρακτήρα, εὐλόγως κατέχεται ὑπὸ μεγάλου φόβου αὐτός τε, ὁ υἱὸς του καί ὁλόκληρος ἡ οἰκογένειά του περὶ ἐπαναλήψεως τῆς διαδραματισθείσης καί ἀποτυχούσης φοβερᾶς σκηνῆς ἢ καί οἰασδῆποτε ἄλλης βιαιοπραγίας καί κακουργίας. Διὰ τοῦτο ἀποτάθη καί πρὸς τόν εὐχετικῶς ὑποφαινόμενον παρακαλῶν θερμῶς ὅπως καταστήσω τήν δύσκολον καί ἐπικίνδυνον ταύτην θέσιν του γνωστήν τῇ Έμετέρᾳ έξοχότητι καί συντελέσω, τό γε ἐπ' ἐμοὶ νά ληφθῶσι μέτρα ἀσφαλείας δι' αὐτόν τε τά τέκνα τήν οἰκογένειαν καί τήν περιουσίαν του, τοῦθ' ὅπερ καί ἐκ καθήκοντος πνευματικοῦ πράττω διὰ τῆς ταπεινῆς μου ταύτης.

Παρακαλῶ ὁθεν τήν ὑμετέρα έξοχότητα, ὅπως εὐαρεστηθεῖσα καταστήσῃ προσεκτικόν εἰς τό ἐξῆς καί ὑπεύθυνον τόν ὡς βιαιοπραγοῦντα καί ζημιοῦντα τοὺς χριστιανοὺς καί ὡς ὑποπτον καταγγελλόμενον Χασάν Σακαλλῆν εἰς τήν γενομένην ἐν τῷ χωρίῳ Κλειοῖ πρωτάκουστον ληστρικὴν ἀπόπειραν ἅμα δέ καί θελήσῃ νά ἐπιμείνῃ, ὅπως ἐξετασθῇ ἐν πάσῃ δικαιοσύνῃ καί ἀμεροληψίᾳ ἡ ὑπόθεσις αὐτῇ συμφώνως τοῖς νόμοις τοῦ ὑψηλοῦ μας Κράτους, τοῖς ἐξασφαλίζουσι τήν ζωὴν, τήν τιμὴν καί τήν περιουσίαν εἰς ὅλους ἐν γένει τοὺς πιστοὺς ὑπηκόους τῆς Α. Μεγαλειότητος τοῦ φιλολάου καί εὐεργετικώτατου ἡμῶν Ἐνακτος⁽⁶⁾, ἀδιακρίτως φυλῆς, θρησκείας καί ἐθνικότητος.

Ἐπὶ τοῦτοις ἐκ τῶν προτέρων ἐγκαρδίου Αὐτῇ ευχαριστίας ἐκφράζων, διατελῶ εὐσεβᾶσως.

Ἐν Καλλονῇ τῇ 30ῇ Μαρτίου 1897

Τῆς Έμετέρας έξοχότητος

Ταπεινὸς καί διάπυρος πρὸς θεόν εὐχέτης

τὸ Μητροπολίτης Μηθύμνης Στέφανος

Υποσημειώσεις

1. Μουτεσαρίφης Μυτιλήνης: Έπαρχος Λέσβου με πρωτεύουσα τη Μυτιλήνη και υποδιοίκηση στο Μόλυβο. Η Επαρχία Λέσβου ανήκε στη Νομαρχία Νήσων Αρχιεπαλάρχου με πρωτεύουσα το Αδραμύτιο.

2. Πασάς: Ανώτατος τίτλος στην Οθωμανική διοικητική και στρατιωτική ιεραρχία.

3. Πρόκριτος: Εκλεγμένος τοπικός άρχοντας των χριστιανικών κοινοτήτων επί Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

4. Μουδηρία: Υποδιαίρεση του Δήμου (Καϊμακαμλίκι) με διοικητή τον Μουδέρη (Πάρεδρο).

5. Ναχεές: Το άθροισμα μικρών χωριών που δεν συγκροτούν δήμους και προσαρτώνται στο πλησιέστερο μεγαλύτερο χωριό που έχει τον τίτλο του Ναχεέ ή Ναχεγιέ και Ναχιγιέ.

6. Αναξ: Βασιλεύς, Μεγαλειότατος, προσφωνήσεις για τον από το 1876 Σουλτάνο Αμπδούλ Χαμίτ Β' τον οποίο ανέτρεψε το 1909 ο Κεμάλ Ατατούρκ.

Ο Αντιγραφείας Άρης Κυριαζής
astromereia@ath.forthnet.gr

Ωδή στην Ολυμπιάδα του Λονδίνου

του Λευτέρη Κανέλλη

Ο μαρμάρινος Μπάυρον ανδριάντας ασάλευτος
το δρομέα το χάλκινο, και το μπρούτζινο βλέπει
το δισκοβόλο, στου στάδιου να ορμούν τις κερκίδες
που συστρέφονται γράφοντας της Ολυμπιάδας τους κρίκους
κι απ' το Αιγαίο ν' απλώνονται στου Λονδίνου τις πύλες.
Ο ποιητής ο Λόρδος, ορθώνεται ο Μπάυρον,
απ' το βάθρο του τρίζοντας, κι ο σκληρός του χιτώνας
αραχνοῦφαντος γίνεται και πανάλαφρος πέπλος,
των Μουσών που τον κλείνουνε, και τον Κόουλυ κράζει:
-Εμπραχάιμ! Πινδαρικός ποιητής που κορδώνεσαι,
έλα τώρα την Ολυμπιάδα τη δική μας να γράφεις,
γιατί ο μεγάλος ποιητικός αγγλικός ποταμός
έναν Πίνδαρο Άγγλο, δεν αξιώθηκε ακόμα.
Ο Εμπραχάιμ μαρμάρινα στις παλάμες και μπρούτζινα
αγγλικά και πινδάρεια νέα ποιήματα γράφει,
μα στον μαύρο του μεσαίωνα καιρό που του έλαχε,
τον ολύμπιο Πίνδαρο, δε μπορεί να ζυγώσει.
-Ντράουντεν! κράζει ο Μπάυρον. Ντράουντεν
και μαρμάρινος που 'μαι, αν εσύ δεν τους γράφεις
τους πινδάρειους ύμνους της Ολυμπιάδας μας που 'ρχεται,
και μαρμάρινος που 'μαι εδώ, τώρα εγώ θα τους γράψω.
Μα ο Ντράουντεν χωμένος στην «πορεία του βορρά»,
για την επιστροφή του Καρόλου του Δεύτερου γράφει,
κι ακόμα ποιήματα για τη στέψη του Κλάρεντον,
για του Αβεσαλώμ τα μαλλιά, και του Αχιτόφελ τα νύχια,
απ' του Σέξπηρ κλεισμένος το δάσος τ' ολόπυκνο,
κι απ' του γανωτζή του Τζων Μπάνυαν
τα ποιητικά τα λεβέτια,
απ' τα μεγάλα πετάει τα ποιητικά τα πλεμόνια του,
πινδαρικούς επινίκους κι ολυμπιακούς άσπρους ύμνους.
Μα τ' αγωνίσματα του πολέμου ήταν τότε μες στα αίματα,
και φωτιά καταλύτρα η ολυμπιακή 'τανε φλόγα.

Αγγλία! Απ' της Ολυμπίας το στάδιο έρχομαι,
κι απ' το καλλιμάρμαρο στάδιο της Αθήνας αρχίζω,
της λαμπρής Ολυμπιάδας να ανυφάνω το ανάκρουσμα,
στου Πινδάρου τη γλώσσα, την Αγγλία να υμνήσω.

Πορσελάνης υδρίες και μαρμάρινους κύλικες,
Βαχυλίδη γεμάτες και Σιμωνίδη ως τα χείλια,
και πινδάρειο μέλι απ' τους Δελφούς μαντικό,
νέο σου φέρνει ο Φερένικος του Ιέρωνα τώρα,
απ' τις ιπποδρομίες της Ολυμπίας ακόμα καλπάζοντας
στο Λονδίνο πλάι στον Τάμεση τρέχει κι αφρίζει
και μπροστά στα παλάτια ιδρωμένος του Μπάκιγχαμ,
σταματά και ο Γκάσκοϊν τον ύμνο μου παίρνει.
Νάτος! Τώρα πεσμένος στα γόνατα,
στη βασίλισσα Ελισάβετ που τον αφιερώνει.

Τώρα Μούσα κατέβαζε ζωγραφιές, και στα χρώματα
ως τη μύτη χωμένη μες στο κίτρινο, φέρε
κρόκο αυγής από κρίνο και χυμένο ηλιοτρόπιο
φέρε οργιές καστανού και κραυγές πορσελάνης
που άσπρους δένουν λαιμούς, κι αλαβάστρινα πρόσωπα
σε λινάρι γιακάδες,
και μετάξι δαντέλας που θροΐζει λευκή
της ζωγραφιάς που βαδίζει η αμάραντη εσθήτα.
Όμως Μούσα η δουλειά σου ακόμα δεν τέλειωσε
τα πυκνά σου μαλλιά με το χρώμα του ήλιου,
λύσε, βγάλε της ζώνης σου τον πολύχρωμον όφιο
και στα σκέλη σου δείξε το καφέ σου το σκούρο.
Με γεμάτες παλάμες φέρε χρώματα κι άπλωσε
καφετιούς κάνε πρίγκιπες και χρυσά κρινολίνα.
Τη μεγάλη Ελισάβετ απ' τον αιώνα της βγάζοντας
με τη λαμπρή συνοδεία της, στην Ολυμπιάδα οδηγούμε.
Νάτο εδώ το κεφάλι της μεγάλης γιορτής
της Ολυμπιάδας του Λονδίνου τ' ολόασπρο άνθος.
Χαίρε τώρα μαζί μου χαίρε αγάλλου Αλβίων
μάθε πως των Ελλήνων θεών είσαι κόρη,
αφού ο Αλβίων ο πρώτος γενάρχης σου
του Ποσειδώνα ο γυιός, τ' όνομά του σου δίνει.
Τους μεγαλίθους πως είδε μάθε πρώτος τους Στόουνχεντζ
ο Μασσαλιώτης Πυθέας
καθώς και το χυμένο κασσίτερο στων
Βρετανίδων των αρχαίων να λάμπει τα μάτια.
Έλα μέθα μαζί μου απ' τον πανάρχαιο ζύθο σου
που ο κριθαρένιος Διόνυσος μες σε πήλινες κούπες
στων λιμνών τα χωριά τις γυναίκες κερνούσε,
που ήταν όλες για όλους,
και «δικό μου» κανείς, το δικό τους δεν είπε.
Μια ερωτική Ολυμπιάδα Βρετανία μπορείς
στο Λονδίνο να ιδρύσεις στον Τάμεση πλάι,
μα στο λέω από τώρα πως σ' εμένα θα βρεις
έναν Πίνδαρο άξιο για
των ερώτων τους άθλους.

Η βασίλισσα Ελισάβετ με τη συνοδεία της (περ. 1600)
(Πηγή: <http://www.luminarium.org/renlit/elizface3.htm>)

Αναπαράσταση του αγάλματος
της Νίκης του Παιωνίου. (Πηγή: Α. και
Ν. Γιαλούρη, Ολυμπία. Οδηγός
του Μουσείου και του Ιερού, Εκδοτική
Αθηνών, Αθήνα 1999, σελ. 147)

Το μαρμάρινο άγαλμα της Νίκης
του Παιωνίου
(Πηγή: Α. και Ν. Γιαλούρη,
ο. π., σελ. 144)

Παράσταση αγώνα σταδίου
στην κατηγορία ανδρών, Νέα Υόρκη,
Metropolitan Museum (Πηγή:
Εκδοτική Αθηνών, Οι Ολυμπιακοί αγώνες
στην αρχαία Ελλάδα, σελ. 163)

Ο Εδουάρδος Β΄, γιος του Εδουάρδου Α΄
της Αγγλίας, δηλώνει υποταγή στον
Φίλιππο τον Ωραιο για την προσαρτήση
της Γκνυιέν (Ακουϊτανία). Μικρογραφία
από τα Μεγάλα Χρονικά της Γαλλίας,
που αποδίδεται στον Ζαν Φονκέ (Jean
Fouquet) (Εθνική Βιβλιοθήκη, Παρίσι)

Abraham Coles (1813-1891): Αμερικανός γιατρός και ποιητής, αγγλικής καταγωγής, με σπουδές και στις θεωρητικές επιστήμες (αρχαία ελληνικά, λατινικά, νομική κ.α.). Έγινε γνωστός στους λογοτεχνικούς κύκλους από τη μετάφραση του Dies Irae και άλλων έργων και καταξιώθηκε ως ποιητής πατριωτικών και λατρευτικών ύμνων.

John Dryden (1631-1700): Άγγλος ποιητής, θεατρικός συγγραφέας και πεζογράφος. Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών του στην κλασική γραμματεία εξέδωσε μεταξύ άλλων την Επιστροφή της Αστράιας, με την οποία χαιρέτησε την ενθρόνιση του Καρόλου Β'. Καρπός της θεατρικής συγγραφικής εργασίας του είναι περίπου τριάντα έργα με σαφείς επιρροές από το έργο του Σέξπηρ. Η ποιητική όμως ιδιοφυΐα του αποκαλύπτεται στη χρησιμοποίηση του ηρωικού διστίχου, που ήξερε να το χειρίζεται θαυμάσια στις σάτιρές του (π.χ. Αβεσαλώμ και Αχιτόφελ).

John Bunyan (1628-1688): Άγγλος χριστιανός συγγραφέας γνωστός για το έργο του το Ταξίδι του Προσκυνητή. Ταπεινής καταγωγής, ακολούθησε τον πατέρα του στο επάγγελμα του γανωματή. Υπήρξε δημοφιλής ιεροκήρυκας και πολυγραφότατος συγγραφέας, παρότι το μεγαλύτερο μέρος των έργων του αποτελείται από κηρύγματα.

George Gascoigne (1535-1577): Άγγλος ποιητής, ίσως ο πιο σημαντικός της πρώιμης Ελισαβετιανής εποχής. Ήταν ο πρώτος ποιητής που θεοποίησε την βασίλισσα Ελισάβετ Α' και καθιέρωσε τη λατρεία της ως Θεάς Παρθένου.